

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 169 (11.892)

Trst, torek, 17. julija 1986

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
66000 KOPER

159
inije)

723

7096 AA

60100100

Začetek
demokratske
konvencije

Nihče med ranjenci ni več v smrtni nevarnosti

Tragična železniška nesreča pri Divači globoko prizadela jugoslovansko javnost

*Ugotavljanje istovetnosti žrtev še traja - Žalna seja
delavskega sveta železniškega gospodarstva Ljubljana*

TONI PERIČ

LJUBLJANA — »Nihče med ranje-
nimi, ki so na zdraviljenju v univerzi-
tetnem kliničnem centru v Ljubljani
ni več v smrtni nevarnosti,« nam je
včeraj dejal profesor doktor Bogo
Skrget, predstojnik travmatske klini-
ke. Ob tem je še posebej poudaril,
da je izven smrtni nevarnosti tudi
življenje 17-letne Alenke Vinkovič, ki
je bila najhujše ranjena in leži v od-
delku za intenzivno nego.

»Enako lahko rečemo tudi za 15
pacientov, ki ležijo v naši bolnišnici,«
nam je dejal doktor Mario Gasparini,
predstojnik bolnišnice v Izoli. O ra-
njenih, in takšni so trije, ki ležijo
na oddelku za intenzivno nego te bol-
nišnice pa nam je doktor Tomislav
Rafai dejal, da so povsem izven
smrtni nevarnosti in da dobro okre-
vajo. Na las pa so podobna tudi po-
ročila iz drugih bolnišnic, kamor so
po nesreči v Divači odpeljali ranjene
potnike.

Ta čas pa so iz Ljubljane odpeljali
v nadaljnjo zdravniško oskrbo v Ze-

mun Vladimira Zečeviča iz Zrenja-
nina.

Po daljšem obdobju lepega vreme-
na se je Ljubljana včeraj prebudila
v oblakih. Tudi deževati je začelo.
Na zastave, ki so visele na pol dro-
ga in na železničarje, ki so hiteli na
žalno sejo. Zadnjič so se poklonili
spominu na 31 žrtev hude tragedije v
Divači.

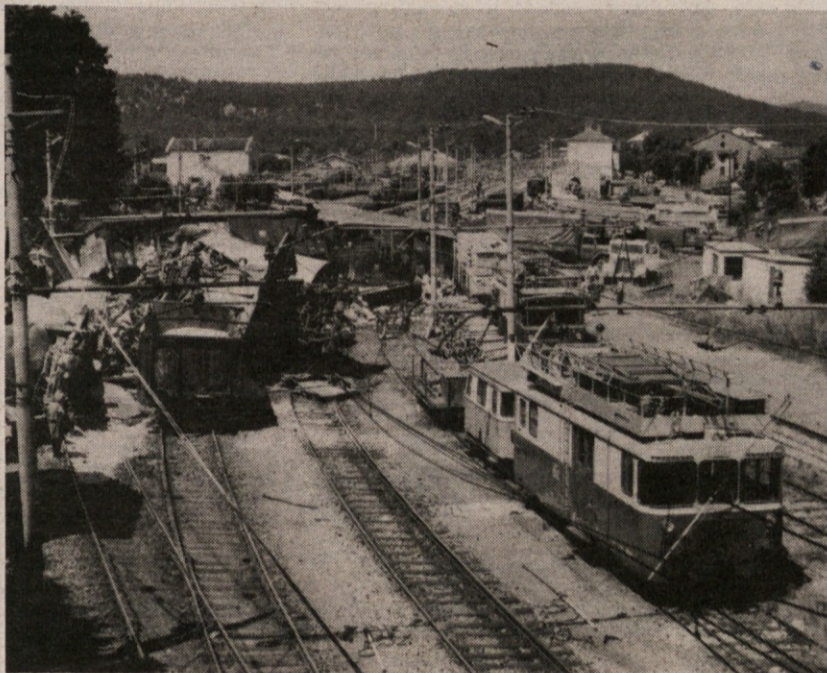
Deževalo je tudi na Žalah, kjer v
posebnih prostorih dela komisija za
prepoznavanje žrtev, ki jo vodi dok-
tor Lovšin z inštituta za sodno me-
dicino.

»Hitimo, kolikor takšno delo do-
pušča. Pa vendarle pazimo, da bi ne
storili niti najmanjše napake.«

Okrog krematorija in v čakalnicah
svojci pokojnih. Jasmin Fetič iz Do-
boja je prišel s sosedi, da bi pre-
vzel posmrtno ostanke bratranca Ru-
smira Fetiča.

»Prišli smo z avtom. Za tragedijo
smo zvedeli v soboto, že zvečer pa
smo na seznamu pokojnih slišali Ru-
smirovo ime. Videl sem ga v petek

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

NEW YORK — Z uvodnim pose-
gom newyorškega guvernerja Maria
Cuoma se je včeraj začelo zadnje de-
janje v borbi za uradnega demokrat-
skega kandidata za mesto predsedni-
ka ZDA. Veliki kandidat je kot zna-
no nekdanji podpredsednik Walter
Mondale, vendar se njegov glavni na-
sprotnik koloradski senator Garry
Hart še ni dokončno odpovedal upa-
nju. Mondale je v zadnjih dneh za-
grešil nekaj napak, ki bi mu lahko
odtujele simpatije volivcev. Tako je
na primer predlagal za predsednika
demokratske stranke nekdanjega vid-
nega predstavnika Carterjeve upra-
ve Lancea, ki je takrat moral odst-
piti zaradi dokaj nejasne afere, v ka-
tero je bilo vpleteno podjetje, kate-
rega predsednica je bila njegova že-
na. Lancea so kasneje rehabilitirali,
ostal pa mu je pečat človeka z u-
mazanimi rokami. Tako je Mondale
Lanceovo kandidaturo moral umak-
niti, vendar ga je imenoval za koor-
dinatorja svoje volilne kampanje.

V sredo bo konvencija glasovala o
kandidatu za predsednika, dan kasne-
je v četrtek, ko bo obenem tudi zad-
nji dan, pa bo morala potrditi kan-
didaturo Geraldine Ferraro za pod-
predsednico. Konvencija se bo torej
v četrtek končala s končnim posegom
ustoličenega kandidata, ki bo uradno
potrdil, da sprejema kandidaturo.

Brez formalnosti v ZRN in Francijo

BONN — Včeraj zjutraj je
stopila v veljavo pogodba med
Francijo in Zahodno Nemčijo, po
 kateri so vse formalnosti za pre-
hod meje med obema državama
skrčene na minimum. Pogodbo
so podpisali v petek, zadeva pa
državljanov vseh držav članic
Evropske gospodarske skupnosti
(Francija, ZRN, Velika Britani-
ja, Italija, Belgija, Luksemburg,
Nizozemska, Grčija, Irska in
Danska) ter Švicarje in Av-
strijce.

Na mejnih prehodih med Fran-
cijo in ZRN so včeraj vozili s
poprečno hitrostjo 40 km na uro,
kar je nekoliko hitreje od tega,
kar predvideva sporazum: mora-
li bi namreč voziti tako, da omo-
gočijo obmejnemu organu vsaj
minimalno kontrolo. To pa je
odvisno morda od tega, ker še
niso nared table z omejitvijo hi-
trosti.

Sporazum med Zvezno republi-
ko in Francijo naj bi bil prvi
korak k dokončni odpravi vseh
pregledov na mejah. Ta cilj bi
moral doseči do konca leta 1986.

Odslej manj stavk v prevoznem sektorju

RIM — Je divjih stavk v prevoz-
nem sektorju res konec? Če o kon-
cu ni mogoče govoriti, pa je vsek-
akor res, da bo od danes dalje takih
stavk, ki so spravljale v velike teža-
ve na desetisoče potnikov po vsej

Italiji, mnogo manj. Včeraj so nam-
reč predstavniki vlade in sindikatov
končno podpisali dogovor o urejeva-
nju stavk v prometnem sektorju. Spo-
razum so podpisali minister za pre-
voze Signorile, predstavniki raznih

organizacij delodajalcev, podtajnik v
ministrstvu za trgovinsko mornarico
Ciampiglia ter sindikalisti Luciano
Lama in Ottaviano Del Turco za CG
IL, Franco Merini za CISL in Gior-
gio Benvenuto za UIL. Novi spora-

zum, kot je nato pojasnil minister
Signorile, ne odreja nikomur pravi-
ce do stavke, vendar daje vladi mož-
nost, da se pogaja o načinu in času
stavke. Sporov med delavci in delo-
dajalci s tem sporazumom nikakor ni-
so odpravili, vendar pa so doslej ti
odnosi podvrženi »bolj odgovornim u-
krepom«. Tega mnenja so tudi sindi-
kalisti. Lama je poudaril, da so s
tem sporazumom načeli eno najbolj
perečih in nepojasnjenih vprašanj
pravič do stavke, to je labilnosti v
ocenjevanju razlike med spoštovanjem
osnovnih pravic do stavke in družbe-
nim interesom, to je interesom upora-
bnikov prevoznih sredstev. Sedaj, je
dodal Lama, bodo morali vsi spošto-
vati ta dogovor, kar seveda velja tu-
di za vlado, ki se je z včerajšnjim
dogovorom obvezala, da bodo pogaja-
nja za obnovo delovnih pogojev in
za rešitev drugih sindikalnih spor-
ov potekala hitreje in, da se bodo
zaključila pravočasno.

Takoj po podpisu sporazuma je
minister za prevoze Signorile odšel
k predsedniku vlade Craxiju in ga
seznanil z vsebino sporazuma same-
ga, o kateri je Craxi izrazil veliko
zadovoljstvo. Vsekakor pa ostaja od-
prto vprašanje številnih avtonomnih
sindikatskih, ki niso podpisali spora-
zuma in ki so v daljni in bližnji pre-
teklosti povzročili veliko težav v to-
vornem in v potniškem prometu.

Svetost, vi ste pravi mojster!

RIM — »Predsednik, bi šel z mano
na smučanje?« Tako se je začelo.
Glas po telefonu je bil papežev, na
drugi strani je imel slušalko Pertini.
»Žal, ne znam smučati,« pravi
predsednik, in papež: »Nič ne de,
pridite vseeno, dober zrak je in sku-
paj bova na kosilu.« In tako je vče-
raj zjutraj Pertinijevo letalo z ugled-
nima gostoma vzletelo iz Rima, pri-
stalo v Veroni, nato je helikopter po-
letel na pobočje Adamella, tu še ne-
kaj kilometrov z goseničarjem, pa
sta bila na smučišču. Pertini s kuč-
mo, športnim puloverjem in pumpari-
cami, papež v temnomodri smučarski
opreml. Papež je smučal, Pertini pa
gledal in na koncu dejal: »Svetost, vi
ste pravi mojster, smučate kot la-
stovka.« In nato še pristno kosilo,
kratek pogovor med griljajem in po-
žirkom ter povratek v Rim. Vse v
strogi tajnosti. Fotografu pa vendar-
le nista zbežala.

Fignon v vodstvu na touru

L'ALPE D'HUEZ — Po 17. etapi kolesarske dirke po Franciji vodi v
skupnem vrstnem redu Francoz Laurent Fignon, ki je v nedeljo najprej zma-
gal v vožnji na kronometer, včeraj pa je v gorski etapi od Grenobla do L'Alpe
d'Hueza prišel na cilj kot drugi za Kolumbijcem Herrero in tako nadoknadil
ves zaostanek, ki ga je imel za rojakom Barteaujem, ki po včerajšnji etapi
zaostaja za Fignonom že za 4'22".

Še bolj pomembno za Fignona pa je to, da mu je uspelo povečati pred-
nost pred Hinaultom, ki je njegov najnevarnejši tekmelec za končno zmago.
Čeprav je do konca toura še pet etap in so možne še precejšnje spremembe
pa je težko verjeti, da bo Fignon izgubil pridobljeno prednost in izpustil iz
rok končno zmago.

NA 10. STRANI

Z jadrarno desko preko Jadrana

NA 10. STRANI

Minister Scalfaro v Trstu

TRST — V okviru običajnih obi-
skov italijanskih dežel (bil je že sko-
raj v vseh) se je mudil včeraj v
Trstu notranji minister Scalfaro v
spremlju podtajnika Ciaffija, vodje
policijske Porpore in drugih visokih
funkcionarjev notranjega ministrstva.

Iz poročila načelnika policije Por-
pore je izhajalo, da javni red v naši
deželi ne povzroča skrbi, izvoljeni u-
pravitelji pa so poudarili potrebo po
pospešenem reševanju gospodarske
krize in reformi krajevnih uprav. Po
kruženju srečanju, ki je bilo javno
— Scalfaro je spregovoril tudi o slo-
venski manjšini in o odnosu med Ita-
lijo in Jugoslavijo — se je minister
sestal s predstavniki sil javnega re-
da in sodstva. Govor je bil o teh-
ničnih zadevah.

NA 5. STRANI

● Tragična nesreča

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zvečer, ko je čakal na avtobus proti železniški postaji... tudi mene je vabil, da bi šla skupaj na morje.

»Negotovost je grozovita. Zdi se mi hujša kot novica, da si zgubil najdražje.« Pogovarjamo se z Lojzetom Tržkanom iz Slap pri Ljubljani. Starša 19-letnega Braneta Sladića in njegove 23-letne sestre Zvonke še nič točnega ne vesta. Tudi Brane in Zvonka sta šla s tem vlakom. Vozovnico sta kupila skupaj z Dušico Štolcar, njeno ime pa je bilo prvo na seznamu žrtev. Naših pa ni med ranjenimi in tudi z morja se ne oglašata. Starša Braneta in Zvonke nimata več otrok. Povsem sta iz sebe. Kdor tega ne doživi, si ne more predstavljati. »Zlagal sem se, da sem šel v službo in prišel sem na žale, da bi skušal med mrtvimi koga prepoznati. Komisija pravi, da še ni čas za to.«

Pred nami je tudi še skorajda otrok Esad Aščić iz Gornjega Vukovja, občina Kalesija. V vlak je bilo veliko ljudi iz te vasi.

»Da,« pravi Esad. »Delali so v Pulju, kjer je gradbišče njihovega beograjskega podjetja. Šli so nazaj, na delo... Jaz pa čakam za brata. Bil je z njimi, vendar ga ni. Med ranjenimi ga ni, tudi iz Pulja se ne oglašajo... Mama in oče... fant stiska zobe, ne govori več, a čez čas, kot bi tolažil samega sebe, pove, da je doma ostal še en brat, ki ju tolaži v obupni negotovosti.«

V čakalnici neme podobe čakajo na potrebne papirje. »Lepo prosim, lepo prosim, če lahko sestra vidi vsaj bratovo roko... V naši vasi krste ne bomo smeli odpreti... Vsaj to...« Ljudje na žalah skušajo storiti, kar lahko.

»Ob strahotni železniški nesreči v Divači je sleherna beseda težka in vnaprej skorajda razvrednotena, saj ne more odpraviti njenih tragičnih posledic. Dogodek nas je toliko bolj pretresel in navdal z globoko žalostjo, ker gre za največjo nesrečo v zgodovini slovenskih železnic.«

Tako je spregovoril na včerajšnji žalni seji delavskega sveta ŽG Ljubljana predsednik delavskega sveta Zvone Novak, na seji pa so se zbrali poleg železničarjev še mnogi drugi. Med njimi tudi Stane Markič, Vinko Hafner, Dušan Šinigoj, Franc Šetinc, Marjan Orožen in drugi.

»Najtežje je v nesreči, ki je vzemirala vso slovensko in jugoslovansko javnost izrekat globoka sožalja svojcem smrtno ponesrečenih. Ob teh nenadomestljivih, tragičnih posledicah nesreče pa si vsi več kot srčno želimo, da bi vsi ranjeni kar najhitreje okrevali. Naš delavski svet je že sprejel prve ukrepe v zvezi s pomočjo ponesrečenim. Tudi v prihodnje bo skupaj z drugimi organi in službami železniškega gospodarstva storil vse kar bo v njegovi moči,« je med drugim dejal Zvone Novak.

Preverjanje prehaja v odločilno fazo

V petek srečanje med Craxijem in tajniki večinskih strank o gospodarski politiki

Republikanci zahtevajo večje nadzorstvo nad zadržanjem večine v parlamentu, socialdemokrati pa ponovno predlagajo obdavčitev premoženj

RIM — Osrednji del preverjanja vladnega programa se bo verjetno začel v petek, ko se bo predsednik vlade Craxi sestal s tajniki strank večine. Nobenega dvoma ni, da je najresnejše vprašanje, s katerim se bodo morali soočiti, gospodarska politika, to je zajezitev inflacije, zmanjšanje državnih izdatkov, in kolikor je to mogoče, izravnava državnega proračuna.

O teh vprašanjih bo tako v prvi polovici tedna govor na sejah vodstev strank večine. Tajništvo republikanske stranke se bo sestalo danes, vodstvo KD v četrtek (medtem ko bo jutri seja demokristjanskega političnega urada), liberalci pa so že v nedeljo pojasnili, katere točke so za njihovo stranko prioritarne in jih je treba torej obravnavati na preverjanju. Po drugi strani republikanci, kot piše v današnji številki glasila PRI La Voce repubblicana, postavljajo novo zahtevo, ki bo verjetno dokaj razburila duhove: republikanci zahtevajo, naj bi poleg ministrskega odbora za nadzorstvo nad državnimi izdatki deloval tudi odbor strank večine v parlamentu z namenom, da bi ne prišlo do predlogov o zmanjšanju dohodkov, o povečanju izdatkov ali do popravkov pri izdatkih do odobritve proračuna za leto 1985. Ta odbor bi tudi zavrnil vse zakonske osnutke, ki bi ne vsebovali finančnega kritja.

Tudi socialdemokrati polagajo veliko važnost

na gospodarsko stanje in vztrajajo pri zahtevi po davku na premoženja. Socialdemokrati tudi menijo, da je treba celotno preverjanje opraviti sedaj in da ni mogoče nekaterih problemov odložiti; podtajnik Vizzini je tako včeraj izjavil, da o vladni politiki niso možni oktobrski popravni izpiti. Vizzini je tudi ponovil, da je njegova stranka še vedno mnenja, da je treba nadaljevati s sedanjo petstrankarsko koalicijo. Gre, kot znano, za stališče, ki ga je poleg socialdemokratov doslej odločno zavzela le krščanska demokracija in ga je v petek potrdil Flaminio Piccoli. Vizzini je še dejal, da mora imeti preverjanje namen, da odpravi vsakršno sumničenje med strankami večine. Podtajnik PSDI Puletti pa v uvodniku, ki ga objavlja strankino glasilo »Umanità« zahteva, naj stranke večine izrecno izjavijo, da bo ta vlada trajala do volitev predsednika republike, to je do julija prihodnjega leta.

Sicer pa so vsa ta stališča v glavnem že znana in je edina novost, včerajšnjega dneva, da bo po koncu preverjanja prišlo do parlamentarne razprave. Včeraj so to razpravo zahtevali komunisti in neofašisti, danes pa bodo načelniki skupin razpravljali o datumu. Potek razprave je seveda odvisen od vsebine preverjanja in od zamenjav do katerih bo prišlo v vladi. Če bo tako edina zamenjava zadevala Pietra Longa, bo torej raz-

prava precej skromna, če pa bo prišlo do zamenjave večjega števila ministrov, bi se utegnili parlamentarna razprava razživeti. Do te razprave naj bi, po predvidevanjih prišlo 2. ali 3. avgusta, to je ob prekinitvi parlamentarne dejavnosti pred poletnimi počitnicami.

Seveda imajo pri sedanjih političnih dogajanjih veliko vlogo tudi komunisti; kljub temu da niso vladna stranka, je o komunistih v teh dneh veliko govora predvsem zaradi namigovanj v vrstah večine, da bi bile možne drugačne koalicije, pri katerih bi imela komunistična partija večjo vlogo. Kar pa zadeva komunistično same, je treba ponovno poudariti njihovo zahtevo po vstopu v vlado. Včeraj je član tajništva KPI Aldo Tortorella to poudaril v dolgem članku, ki ga bo objavil strankin tednik Rinascita. Tortorella poudarja, da z vprašanjem pristopa komunistov v vlado ni mogoče več odlašati in da sedanje preverjanje nikakor ne daje videza kake novosti. Predstavnik tajništva KPI je tudi poudaril, da široki sloji prebivalstva soglašajo v ugotovitvi, da mora imeti komunistična partija večjo vlogo v državi ter ob koncu zapisal, da se vprašanje vstopa levece v vlado ne postavlja štirideset let, ampak kar celo stoletje, kar pomeni, da se komunisti imajo za edine »pravoverne« naslednike socialistov iz prejšnjega stoletja.

Polemike v vladni večini zaradi »primera Cirillo«

RIM — »Primer Cirillo« je ponovno izbruhnil. Sprožili so ga socialdemokrati, ki so zahtevali ustanovitev preiskovalne komisije, ki bi ugotavljala ozadje pogajanj med rdečimi brigadami, camorro in tajnimi službami za izpustitev na svobodo Cira Cirilla, demokristjanskega odbornika iz Neaplja. Temu predlogu so se pridružili liberalci, ki bi želeli tudi izvedeti na kakšen način so potekala pogajanja in kaj je res, da je prišlo tudi do »uslug« pri oddajanju javnih del na dražbo v Irpiniji. Republikanci pa so negativno reagirali na to zahtevo; poslanec Biasini je dejal, da nasprotuje ustanovitvi posebne komisije, ker je mogoče ta primer popolnoma pojasniti na ravni parlamentarnega odbora za varnostne službe.

Sicer pa je včeraj o tem vprašanju spregovoril tudi predsednik KD Flaminio Piccoli, ki je nedvomno glavni protagonist »primera Cirillo«. Piccoli se razburja nad komunističnim glasilom Unità in pravi, da je v tistem obdobju tajništvo KD ukrepalo z enako odločnostjo in z enakimi cilji, kot v primeru Moro: ugotoviti, kje je zapor, ujeti brigadiste in osvoboditi talca. Nobenega pogajanja torej, pravi Piccoli, ki tudi grozi, da bo tožil komunistično glasilno, če bo nadaljevalo s svojimi napadi. Današnji Unità pa vztraja in obžaluje, da Piccoli zanika tudi očitno resnico. Direktor glasila KPI Macaluso se sprašuje kdo je dal nalog za pogajanja tajnim službam in visokim funkcionarjem ministrstva za pravosodje in dodaja, da mora Piccoli vsaj to povedati, če sam ni dal teh ukazov.

R. G.

V Varšavi mile obsodbe na procesu Przemyska

VARŠAVA — Regionalno varšavsko sodišče je včeraj obsodilo na dve leti in pol zaporne kazni voznika in na dve leti bolničarja, ki sta z rešilcem pred enim letom pospremila v bolnišnico študenta Gregorza Przemyska, dva dni potem, ko ga je policija odvedla v komisariat in zaslila. 19-letni študent je v bolnišnici izdihnil zaradi notranjih poškodb. Sodišče je oprostilo vsakršne odgovornosti oba policijska funkcionarja, ki sta zaslila Przemyska, za oba zdravnik, ki sta zdravila študenta, pa je sodišče sicer ugotovilo, da sta bila sicer penamerno kriva za smrt mladeniča, a ju ni obsodilo, ker je sodni postopek proti njima preprečila amnistija, ki jo je poljska vlada proglasila julija lanskega leta.

Medtem se je v Olsztynu pričel nov proces proti nekdanjemu voditelju Solidarnosti v Lodzu, ker je baje ozmerjal direktorja kaznilnice, kjer je priprl od decembra 1981 zaradi »ilegalnih dejavnosti«.

Stavke v Veliki Britaniji

Pogled na popolnoma blokirano doversko pristanišče, ki je zaradi stavke popolnoma onespobno. Blagovni promet je od včeraj možen samo z letali

Confindustrija pojasnjuje svoja stališča v zvezi s ceno dela

RIM — Pred nekaj dnevi je italijanska zveza industrijcev predložila vladi dokument, s katerim je obrazložila svoja stališča v zvezi z gospodarsko politiko. Včeraj pa je generalni direktor Confindustrie Paolo Annibaldi nekoliko pojasnil ta stališča v intervjuju, ki ga je dal agenciji Italia.

Annibaldi je dejal, da si od »preverjanja« znotraj vlade pričakuje, da bodo ekonomski problemi imeli prednost pred političnimi in strankarskimi. Eden od osrednjih ekonomskih problemov pa je prav gotovo, je nadaljeval Annibaldi, cena delovne sile. Stroške za delo mora v prvi vrsti obdržati v dogovorjenih mejah vlada, ki je, kot znano, tudi sama delodajalec. Junija 1985 bodo zapadle delovne pogodbe državnih uslužbencev (državnih uradnikov, šolnikov, uslužbencev lokalnih uprav in državne zdravstvene službe): po Annibaldijevem mnenju mora država poskrbeti za to, da poviški pri plačah teh odvisnih delavcev ne presegajo dogovorjenih meja.

Annibaldi je nato izjavil, da se strinja s sindikati, ko trdijo, da se je treba boriti proti davčnim izmaknitvam, da pa ne smejo rešitev tega problema postavljati kot predpogoja za vsakršno sodelovanje z vlado.

Zaključen XX. seminar slovenskega jezika

LJUBLJANA — V soboto se je zaključil XX. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ki ga je organizirala Filozofska fakulteta Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Kot smo že poročali, je letošnji seminar z osrednjimi predavanji posebej pozornost slovenskemu protestantizmu in kulturnim gibanjem v 16. stoletju (predavatelj so bili: Franc Zabavec, Ferdo Gestrin, Branko Berčič, Jože Toporišč, Jože Koruza, Matjaž Kmecl, Breda Pogorelec, Martina Orožen, Tone Pretnar, Dragotin Cvetko, Nace Šumi, Franc Jakopin, Miran Hladnik, Angelos Baš, France Novak, Ada Vidovič-Muha, Marjan Dolgan, Helga Glušič in Janez Tular).

V prvem tednu sta potekala posebna tečaja o razvoju slovenskega jezika in o pregledu slovenskih narečij ter o razvoju slovenskega jezika in o pregledu slovenskih narečij ter o interpretaciji najnovejšega slovenskega pesništva (predavatelj Tine Logar in Tone Petnar), v drugem tednu pa o zgodovini slovenskega jezika in o interpretaciji najnovejših slovenske proze (predavatelj Breda Pogorelec in Miran Hladnik). Glede na znanje jezika in na zanimanje, so udeleženci seminarja delovali v trinajstih lektorskih skupinah, začetniki pa so obiskovali še

intenzivne in jezikovne tečaje.

Zelo razgiban in zanimiv je bil tudi popoldanski spored z dodatnimi predavanji, obiski filmskih ali gledaliških predstav in okroglimi mizami, prijeten »kulturni oddih« je seveda predstavljal nedeljski študijski izlet po Dolenjskem, mimo Turjaka, Račice, Kočevja, Novega mesta in Otočca do Laškega in Celja, kar še ne pomeni, da je primanjkovalo »posvetnih« priložnosti, kot so bili ogledi ljubljanskih zanimivosti in galerij ali sprejema pri rektorju in podpredsedniku izvršnega sveta SRS. Gost zadnjega dne je bil priljubljeni slovenski kantavtor Tomaž Domicelj, ki je zapel nekaj svojih pesmi, istočasno pa je tudi predstavil sodobno slovensko popevko in besedila, ki se v njej pojavljajo. Torej nekoliko neobičajni zaključek, vendar navezovanje preteklosti na sedanost. Letošnjega seminarja se je udeležilo 116 seminaristov, med katerimi je bila najbolj zastopana Italija s 27 seminaristi, od teh kar 21 zamejcev, na drugem mestu pa Avstrija s 23 seminaristi, od teh 14 Korošcev. Od izven evropskih držav naj omenimo Argentino, Japonsko, Kanado, Kitajsko, Vietnam in ZDA.

—nak—

Mafijec Tommaso Buscetta v rokah italijanske policije

RIM — Znani mafijski kolovodja in mednarodni prekupčevalec z mamili Tommaso Buscetta je včeraj preživel svoj drugi dan v Italiji zaprt v ječi-bunkerju rimske kvesture v Ul. San Vitale. Vanjo so ga pripeljali ob spremstvu močne straže v nedeljo, takoj potem, ko je ob 16.34 na letališču Fiumicino pristal jumbo Alitalia, s katerim so »don Masina« pripeljali iz Brazilije.

Mafijskega kolovodjo so v Braziliji, kjer je sedež njegove mednarodne zlikovske mreže, aretirali že 24. oktobra lani. Zanj so se zanimale policije kar sedmih držav, med katerimi seveda tudi italijanska. V Italiji je Tommaso Buscetta obtožen dolge

vrste zločinov, od združevanja v zločinske namene mafijskega značaja in prekupčevanja z mamili do umora in izvažanja kapitalov na tuje. Vendar so brazilske oblasti podpisale njegovo ekstradicijo v Italijo šele pred dobrima dvema tednoma.

»Don Masino« ni prvič v rokah italijanske policije. Leta 1973 je bil obsojen na 14 let ječe, ki jih je delno odsedel v rimski kaznilnici Ucciardone, nakar so ga premestili v zapor v Cuneo. Tu je zaradi dobrega obnašanja dosegel leta 1980 polovično svobodo. Kakor hitro je zapustil kaznilnico, pa je Buscetta pobežnil v Brazilijo, kjer so mu prišli na sled šele lani.

Sobotna železniška nesreča globoko odjeknila doma in na tujem

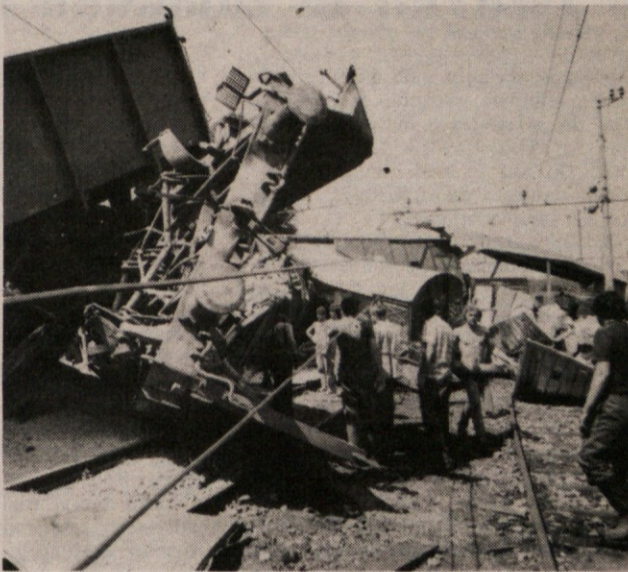
Divača - prizorišče nepopisnega razdejanja

»Vse potnike nas je vrglo s sedežev, podrli se je stena med kupejema, na nas so začeli leteti koščki železa in stekla... Zavedal sem se, da se nekaj dogaja, kaj pa, nisem imel časa razmišljati. Šele ko smo obtičali stisnjeni drug ob drugem in drug na drugem, se je začelo: hotel sem premakniti nogo, pa nisem mogel; ko sem premaknil roko, je nekdo zatulil: Ne, boli! Vsi smo se prepletli, kot bi bili iz plastelina.«

Tako je osemnajstletni ljubljanski študent Aleš Šušter opisal časnikarjem prve trenutke po strahovitem trčenju v predzadnjem vagonu potniškega brzovlaka, v katerem se je peljal z dekletom na morje. Oba sta na zdravljenju v ljubljanskem Univerzitetnem kliničnem centru, in sta že zunanaj življenjske nevarnosti. Lahko rečemo, da sta srečna, saj je v njihovem vagonu bilo več mrtvih. Najhujše je bilo v zadnjem vagonu, v katerem ni preživel nihče, več hudo poškodovanih pa je bilo tudi med potniki predzadnjega vagona.

Pomoč ponesrečenim je bila takojšnja in urejena. Prvi so priskočili na pomoč preživeli potniki, osebje postaje in občani iz bližnje okolice. V zelo kratkem času pa so začele reševati tudi strokovne ekipe iz bližnjih središč ter iz Ljubljane.

Vest o nesreči se je v nekaj urah razširila po vsej Sloveniji in Jugoslaviji. Sožalne in solidarnostne izjave ponesrečenecem so kmalu poslale najvišje republiške in zvezne oblasti. Vest pa je globoko odjeknila tudi zunaj jugoslovanskih meja. Med drugimi se je tragedije v Divači spomnil tudi papež Janez Pavel II med svojim nedeljskim opoldanskim srečanjem z verniki na Trgu sv. Petra v Rimu.

V spomin na žrtve nacizma

Proslava v Karniji

VIDEM — V nedeljo, 22. julija, bo poteklo natančno 40 let od dogodka, ki se ga še sedaj Karnijci spominjajo z grozo: 21. in 22. julija 1944 so namreč nemške in fašistične čete zločinsko pobile 63 ljudi iz krajev Sutrio, Paluzza, Malga Pramorio in iz doline reke But. Šlo je za partizane, a tudi in predvsem za ljudi, ki so, po mnenju okupatorja, na katerikoli način pomagali osvobodilnim organizacijam. Podoben »kazenski pohod« so Nemci bili izvedli maja istega leta, ko so sežgali celo vas Forni di Sotto kjer naj bi se skrivali partizani.

Da bi primerno počastili spomin na žrtve tistih strašnih dni, je karnijska sekcija VZPI - ANPI napovedala, da bo v nedeljo, 22. t.m., priredila spominsko svečanost, s sledečim sporedom: ob 10. uri bodo položili vence pred spomenik padlim v kraju Ponte di Sutrio, kjer bo tudi krajši nagovor župana Pittina in partizanskega poveljnika Poletta; ob 11. uri bodo vence položili k spomeniku v Paluzzi; nato se bodo podali do Malge Pramorio, kjer bosta spregovorila župan Maieron in, kot uradni govornik, prof. Galliano Fogar, tajnik Deželnega zavoda za zgodovino osvobodilnega gibanja.

Od včeraj je v Kopru mestni promet dražji

KOPER — Od včeraj je v Kopru dražji mestni promet. Vozovnice so se podražile za 25 odstotkov, tako stane vozovnica za odrasle v predprodaji 20, na avtobusu pa 25 dinarjev. Za otroke med 4. in 10. letom 10 in 15 dinarjev, za delavsko mesečno vozovnico je potrebno zdaj odšteti 800, za dijaško 350 in otroško vozovnico 280 dinarjev.

Včeraj se je na Obali podražil tudi prispevek za kanalizacijo, in sicer v koprski občini za 26, v piranski za 35 in v izolski za 41 odstotkov. Različni odstotki so po občinah predvsem zato, da bi izenačili cene. Vendar ostajajo te med seboj še zmeraj precej različne.

Najdražja je kanalizacija v piranski občini, kjer je za gospodinjstva 7,80 dinarja in za gospodarstvo 20 dinarjev od porabljenega kubičnega metra vode. V piranski občini imajo tudi najbolj urejen kanalizacijski sistem s sedmimi črpališči, čistilnimi napravami in izpustom daleč na odprto morje.

Odvoz smeti se je na Obali podražil za 31, oziroma 30 odstotkov v izolski občini. S 1. avgustom pa bo koprski Slavnik lahko podražil tudi vozovnice v primestnem avtobusnem prometu, in sicer za 28 odstotkov. Za razdaljo do 4 km bo potrebno odšteti 23 dinarjev, za razdaljo med 17 in 19 kilometri pa na primer 37 dinarjev.

B. Š.

»Burkaški misterij« v četrtek v Kopru

Občinska zveza kulturnih organizacij v Kopru je pripravila za letošnje poletje več atraktivnih prireditev. Že danes ob 19.30 bo v lapidariju koprskega muzeja jazz večer. Nastopila bosta Tone Janša s kvartetom in koprski jazz skupina. Dva dni pozneje, v četrtek, 19. julija bo v lapidariju koprskega muzeja še ena zanimiva prireditev. Nastopili bodo tržaški igralci v Burkaškem misteriju, avtor pa je sloviti italijanski satirik Dario Fo.

Osemindvajsetega julija bo v Kopru tradicionalna Koprski noč. V osrednji točki bodo uprizorili na Titovem trgu v Kopru Goldoni - Ruplove Primorske zdrahe v režiji Branka Kraljeviča. Načrtujejo pa tudi nastope folklornih skupin in ansamblov narodnozabavne glasbe.

Prva večja prireditev v avgustu bo sedemnajstega zvečer v lapidariju koprskega muzeja. To bo recital kitare Sama Južniča z novimi zvočnimi eksperimenti. 23. avgusta bo gostovalo v Kopru šentjakobsko gledališče iz Ljubljane in uprizorilo na Titovem trgu Goldonijevo komedijo Sluga dveh gospodov. Desetega septembra pa bo gostovalo v Kopru novogoriško gledališče z Don Kihotom.

L. O.

Pred poroko v Pulju

PULJ — Puljski Trg Republike, ki je v starem mestu, se v teh vročih dneh vsako soboto napolni z radovednimi in svati, ki prisostvujejo prihodom novoporočencev. Po starodavnem istrskem običaju se večina parov, preden izreče na

mestnem županstvu »usodni da«, poda na »sprehod« okrog trga. Na čelu tega spreveda je harmonikar za njim pa stopajo ženina, nevesta in svatje. Ta običaj privablja na trg tudi veliko tujih turistov, ki ta čas letujejo v Istri. (E.O.)

Melodije morja in sonca

Od sobote, ko bo v Portorožu festival Melodij morja in sonca, katerega organizator je Auditorij Portorož, sodelujejo pa tudi Primorske novice, Radio Koper in Primorski dnevnik, nas loči le še nekaj dni. Kot je poletje vse bolj vroče, se dviga temperatura tudi pripravam na prireditev. Po torkovi oddaji na Radiu Koper prihaja v uredništvo tudi vse več vaših glasovnic. Komur ni uspelo poslušati te oddaje, naj pove, da jo bodo danes na valovih koprskega radia med 14. in 15. uro ponovili. Torej še je čas. Prisluhnite melodijam, ki so bile letos izbrane za festival MMS in izberite najljubše, glasovnico pa pošljite v uredništvo Primorskega dnevnika.

Poleg prve nagrade občinstva, za katero glasujete tudi vi, bralci Primorskega dnevnika in Primorskih novic, bodo na festivalu podelili še prvo nagrado žirije, nagrado za najboljši aranžma (podeljuje jo Društvo slovenskih skladateljev), najboljša besedilo bodo izbrali Primorske novice, nagrado za najboljšega debitanta pa podeljuje društvo glasbenih delavcev Harmonija iz Maribora.

Danes torej ne zamudite oddaje na Radiu Koper in nam pošljite svoje glasovnice. Izmed glasovnic, ki bodo uganile zmagovalko po izbiri ob-

činstva, bomo izžrebali nagrajence. Prva nagrada je penzion za dve osebi čez vikend v Portorožu, druga nagrada je darilni paket Droge Portorož, tretja nagrada je celoletna naročnina na Primorske novice, četrta vstopnica za »show program« Portoroške noči, peta nagrada celoletna naročnina na Primorski dnevnik, šesta pa majica in kapa Primorskih novic.

Veljale bodo glasovnice, ki bodo prišle v uredništvo do vključno četrтка, 19. julija.

Za boljši spomin in današnje »lažje« poslušanje bomo ponovili seznam vseh skladb: Pravi mož, Sol, Mario, Sanjala je Ana, Ciao, ciao, Ero li, Topless, Portorož 1905, Oprosti Anja, Piši mi, Kancone, Peščena obala, Valovi in morje, Z oči naj sije sonce, Čutim te, Josie.

Glasovnica:

MELODIJE MORJA IN SONCA
PORTOROŽ 84

Glasujem za pesem:

Moj naslov:

Primorske novice • Radio Koper • Auditorij Portorož • Primorski dnevnik

Na nedeljskem Festivalu Unità pri Montebellu Zanimivo srečanje z ministrom Granellijem o težavah in zamudah raziskovalne dejavnosti

»Čas je, da se v naši državi dvigne raven politične razprave in sodelovanja, da se govori o bistvenih problemih in se pustijo ob strani ribarije tistih, ki jim je le do tega, da so v vladi, namesto da bi resnično vladali.« S temi kritičnimi — in očitno vsaj delno tudi avtokritičnimi — izjavami je minister za znanstveno raziskovanje, demokristjan Luigi Granelli, zaključil v nedeljo zvečer svoj poseg na tržaškem Festivalu Unità, ki je posvečen, kot je znano, znanosti in raziskovalni dejavnosti.

Granelli je poudaril, da je znanstveno raziskovanje veliko vsedravnno vprašanje, ki ga je treba reševati z najširšo solidarnostjo in korenitimi reformami. Toda nikakor ne zadostuje načrti za modernizacijo posameznih sektorjev; nujna je širša strategija, ki naj dojamne vse velike možnosti današnjega časa in naj spremeni na boljše tako človekovo življenje kot tudi same odnose med državami. Potem ko je poudaril nujnost demokratičnega nadzorstva nad tehničnim in znanstvenim napredkom je minister govoril tudi o hudih zamudah,

ki jih Italija beleži na znanstvenem področju. In za konec je Granelli podprl načrt o Trstu kot »mestu znanosti«: potrdil je obvezo v korist tržaški kandidaturi za sinhrotron in v tej zvezi nakazal možnost, da bi Italija — ko bi se spori nacionalistične narave z drugimi evropskimi državami nadaljevali — v celoti prevzela nase načrt in se obrnila za sodelovanje k drugim državam, na primer onim tretjega sveta.

Na srečanju z ministrom, ki se je zavleklo do pozne noči, je tržaški komunistični poslanec Antonino Cuffaro, ki v vsedravnem vodstvu KPI odgovarja za znanstveno raziskovanje, poudaril predvsem velike težave, ki jih v Italiji imajo raziskovalci, tudi zaradi neurejenih odnosov med znanstvenim svetom in svetom proizvodnje, med znanstveniki in politiki, pa tudi zaradi neustreznosti italijanske šole. Prav tako neustrezni so državni prispevki za raziskavo: skoraj vsi lanski prispevki so šli v korist načrtov FIAT, drugi načrti pa ležijo v zaprašenih predalih birokracije.

Rektor tržaške univerze Fusaroli je

podčrtal mednarodno poslanstvo vseučilišča in plodne odnose s sosednimi državami ter z državami v razvoju, omenil pa je tudi visoko prestižno delo miramarskega Centra za teoretiško fiziko. V res obširno debato so med drugimi posegli tudi tajnik tržaške federacije KPI Poli, podpredsednik CNR Biorci in predsednik INFN Cabibbo, prdsednik Centra za tehnološke raziskave Anzellotti, poudirektor miramarskega centra prof. Budinich, predsednik in ravnatelj Geofizikalnega observatorija Rocca in Accerbini, ravnatelj laboratorija za morsko biologijo Bressan, tajnik tržaške CGIL Treu, ravnatelj psihiatrične službe Rotelli ter ravnateljica Astronomskega observatorija Margherita Hack.

Prav slednja je včeraj na Festivalu Unità vodila zanimivo razpravo o »življenju in smrti vesolja«.

Drevi ob 20.30 se bo festival nadaljeval s srečanjem s profesorjem Albertom Oliveriom z rimske univerze, ki bo govoril o »planetu možganov in o mejah biologije«. Ob 19. in ob 21. uri pa bodo predvajali sloviti Chaplinov film »Moderni časi«.

V Repnu velik uspeh razstave domačih vin

Nagrajeni vinogradniki na razstavi domačih vin v Repnu

Poletne prireditve '84, ki sta jih organizirali KD Kraški dom in Društvo zamejskih likovnikov pod pokroviteljstvom občine Repentabor in Kraške gorske skupnosti, se bizižajo koncu. Razstava lesnih izdelkov Mirka Guština v Kraški galeriji ter skupinska razstava DZL in fotografska razstava Saška Ote v Kraškem muzeju bodo odprte do vključno prihodnje sobote

vsak dan, razen današnjega, od 19. do 21. ure.

Jutri ob 20.30 bodo Sergij Cesar, Sergij Verč in Aljoša Žerjal predstavili in predvajali svoje umetniške filme v Kraškem muzeju. Zaključek Poletnih prireditev '84 bo v soboto, ko bo ob 20.30 v Kraškem muzeju nastopil Godalni kvartet, ki bo izvajal vrsto komornih skladb.

Prejšnji petek je bila v Kraški hiši otvoritev občinske razstave vin. Ob tej priliki je Logaški oktet s kratkim mednarodnim sporedom očaral ugledne goste.

V soboto je za prijetno presenečenje poskrbel kantavtor Marjan Smode, ki je kljub najavljeni odpovedi popestril večerni spored. S svojo dvanajststrunsko kitaro je zapel vrsto svojih priljubljenih pesmi kot Mrtna reka, Adrijana v tvojih očeh, Le solza bo stekla morda in druge. Ob koncu koncerta je izrazil svoje obžalovanje zaradi skromne prisotnosti mladine. Njegovi nastopi po Sloveniji nameraj običajno naletijo na velik odziv.

Pižli mladinski navzočnosti na Smodetovem koncertu v Repnu pa je gotovo botrovala njegova predčasno javljena odpoved.

Po nastopu slovenskega kantavtorja so se prisotni zavrtili ob zvokih ansambla Aries.

V nedeljo jutraj se je na stezi balinarske sekcije Kraški dom odvijal balinarski turnir. V popoldanskih urah je na trgu v Repnu nastopila godba na pihala iz Nabrežine. Sledilo je nagrajevanje zmagovalcev balinarskega turnirja ter nagrajevanje kmetovalcev, ki so razstavljali svoje vino na občinski razstavi.

Prvo nagrado za najboljši teran je dobil Milan Križman, drugo Ivan Guštin, tretjo pa je strokovna komisija dodelila Antonu Skabariju. Za belo vino sta bila nagrada Roman Purč in Dušan Guštin. Po nagrajevanju je bil na sporedu ples z ansamblom Taims, vendar je organizatorjem ponagajala ploha in zato so bili prisiljeni zaradi velike preostale količine vina nadaljevati razstavo terana in pokušnjo belih vin tudi v ponedeljek.

Protest študentov Levičarske liste

Novo določbo o odložitvi vojaškega roka odločno prestopa

Univerzitetne študente je precej prizadel odlok obrambnega ministrstva, ki je odločilo, da morajo v naslednjem sončnem letu uspešno opraviti vsaj tri izpite, da lahko zaprosijo za odložitve vojaškega roka. Ta odločitev, trdijo predstavniki Levičarske liste, je prestopa, poleg tega pa tudi ne upošteva vseh posledic, ki lahko iz tega nastanejo in se prav nič ne zaveda, »kako v resnici poteka univerzitetno življenje«. Dovolje, da pomislimo, na kakšne težave bodo pri tem naleteli npr. študentje medicine, inženjerji in drugih fakultet. Poleg tega se marsikateri študent tudi sam vzdružuje in mu je zaradi tega toliko težje opraviti toliko izpitov v enem letu.

Proti tej okrožnici se je jasno izreklo predsedstvo vsedravnega univerzitetnega sveta, ki je izdalo poročilo z zahtevo ministrstvu, naj odloži izvršitev odloka.

Predstavniki Levičarske liste so prepričani, da ta problem nikakor ni tako enostaven, in bi ga morali pristojne ustanove ter politične in socialne oblasti veliko natančneje obravnavati.

● Danes ob 10. uri se bo sestal deželni svet Furlanije - Julijske krajine, ki ima na dnevnem redu samo vprašanja rednega upravnega značaja.

»Naš praznik« SSk v Barkovljah

V nedeljo proti večeru je bila na vrtu domačega kulturnega društva v Barkovljah poletna prireditev, ki so ji prireditelji — mladinski sekciji Slovenske skupnosti iz Trsta in Gorice ter sekcije iz Rojana, Grete in Barkovelj, dali naslov »Naš praznik v Barkovljah«. Šlo je za prireditev, ki nudi v teh poletnih mesecih možnost sprostitve, družabnosti in pa priložnost da se mladi in starejši med seboj srečajo, kar je pokazala tudi udeležba sama, kjer so prevladovali starejši, med katere pa so se v večernih urah pomešali tudi mladi.

Praznik je bil povezan s kulturnim programom, v katerem sta nastopila »Tržaški narodni ansambel« z vrsto domačih in narodnih pesmi, ki sta jih pela Ljubica Bercè Košuta in Tullio Možina in pa kitarist Aleks Košuta, ki je lepo odigral dve kar zahtevni skladbi. Za ples in zabavo je nato poskrbel ansambel »Zvezde« z Opčin. Na žalost je vreme pokvarilo potek celotne prireditve na vrtu ter so se morali udeleženci preseliti kasneje v dvorano, kjer so jim organizatorji postregli z že znanimi, dobro pripravljenimi »karamali« in s »fanci« z dušo, pa seveda še z drugimi dobrotami in vinom.

Na programu prireditve sta bila tudi dva govora. V imenu domače sekcije Slovenske skupnosti je navzoče pozdravil prof. Jurij Slokar, ki se je predvsem zahvalil mladim za njihovo pomoč pri organiziranju tega že tretjega poletnega praznika.

Glavni govor pa je imel Ivo Jevnikar, ki se je najprej spomnil težke nesreče, do katere je prišlo v soboto v Divači in izrekel občuteno sožalje vsem jugoslovanskim narodom in prizadetim družinam. V svojem govoru se je nato zaustavil pri številnih problemih, ki zadevajo stranko samo, njeno odločitev, da se vključi v tržaško občinsko in pokrajinsko upravo, kot tudi pomen sodelovanja stranke na volitvah za evropski parlament. »Vemo je dejal, da naše izbire niso bile lahke. Lahko

pa rečem, da je vodstvo o vseh sprejetih stališčih z vso resnostjo razpravljalo in sklenilo, da bo svoje zadržanje v izvoljenih krajevni svetih prilagodilo stališču, ki ga bodo leti zavzeli do vprašanj, ki zadevajo slovensko manjšino.« Posebej se je zaustavil na pomenu enotne manifestacije v Gorici, ki je pokazala, je dejal, da so takšni skupni nastopi koristni in potrebni, saj nas čakajo, je dejal, še težki boji, če bomo hoteli doseči svoj globalni zaščitni zakon. Spomnil se je tudi 10. obletnice manjšinske konference v Trstu, ki je bila izredno pomembna in koristna za spoznavanje naše problematike, ki pa, kljub vsemu, je dejal, ni prinesla zaželenih rezultatov prav zaradi zaprtosti določenih krogov do nas kot manjšine.

Prireditvi so prisostvovali tudi člani vodstva stranke s Tržaškega in Goriškega.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Majhen a nekdanj gospodarsko dokaj pomemben zaselek kjer je na vsako družino prišel po en mlinski kamen

Botač

V Botaču, botáčarski in botáški, Botáčarji, ital. Botazzo, 1971: 12 preb., 1981: 9 preb., Boršt - 3 km, Pesek - 4 km, občina Dolina - 6 km, Trst - 12 km. Nadmorska višina 186 m. Zaselek šestih hiš, od katerih so štiri prazne in razpadajo, stoji v gornjem delu slikovite doline na desnem bregu Glinščice tik državne meje. Dostop je možen le po slabo prevoznim makadamski gozdni poti iz Boršta. Iz Boljunca in Drage vodi sem le steze. Severno od tod se nahaja opuščena železniška proga iz Trsta na Kozino. Prek meje je spehjan le dvolastniški prehod.

Bližnje vzpetine so: na jugozahodu Peči (435 m), Mali vrh (439) in Baška griža, na vzhodu Tabor, na severu Velika stena in Botaška griža. Apnenčasta tla so porasla s travo in grmičevjem, medtem ko je severno pobočje doline docela skalovito. Naselje obdaja le nekaj krp rodovitne zemlje. Bližnje ledine so: Strmi žleb, Železni prton, Golobnica, Látnik, Gmajna, Málen, Ráknik, Zastáva, kjer so zaježili Glinščico zaradi Valenčevega mлина. Zaselek, kjer je še pred pol stoletja prebivalo okrog 45 ljudi, ki so se ukvarjali z živinorejo in so vozili mleko v Trst, šteje danes le dve družini. Poljedelstvo je zato skromno in omeje-

no na zadovoljevanje lastnih potreb. Ob postopni opustitvi pašništva se širita grmovje in gozd, ki ga sestavljajo mešana drevja. Pod krajem se po levem bregu steka v Glinščico studenec Na šturku z dobro pitno vodo. Na jugu se izpod Baške griže steka Grižnik. Vodovod so leta 1960 napeljali iz Drage, elektriko tudi šele 1954. V obnovljenem poslopju je od 1957 prostorno gostišče, ki ga obiskuje mnogo nedeljskih izletnikov.

Po ljudskem izročilu je Botač nastal po dograditvi gradu. Njegov lastnik je niže zasadil kostanje in jih izročil v oskrbo čuvaju, ki se je nastanil ob Glinščici. Najstarejša zgradba v kraju je zgrajena iz peščenjaka in krita z apnenimi škrlji ter seže verjetno v 14. stol. V njej naj bi prebival gozdar Botač, ki se je sem priselil iz Boršta. Kasneje naj bi graščak tu naselil mlinarje, ki so delali za tržaški trg. Nad 21 m visokim slapom Glinščice je stalo šest mlinov: najstarejši Ljubičev, dva Žerjalova, Čačev, Balov in Šancinov, ki je obratoval vse do leta 1924, ko so ga fašisti prisilno zaprli. Na vsako družino oziroma bivališče je prišel po en mlinski kamen. Vodo so preusmerjali iz potoka in včasih so jo dovajali v zbiralnike, ki so zagotavljali stalno obratovanje mlinov, ki so mleli tu pridelano žito in koruzo,

pa tudi pridelek bližnjih odjemalcev z Beke, iz Padrič in Trebč, ki so ga sem prinašali na ramenih, redkeje na oslih. V kraju so redili ok. 25 glav goveje živine. Tu je delovala tudi vodna žaga. Svoj čas je bil Botač obvezna postojanka pri prekopčevanju s soljo, sem mimo pa so nosile mlekarice z Beke svoje blago v Trst.

Na severni strani Botača se odpirajo kraške jame. V jugozahodnem pobočju Stene je Botaška jama z najdbami keramike iz starejše bronaste dobe. Pečina pri Rakniku je s portalnim vhodom. V njem so izkopali človeške kostne ostanke ter keramične in kamnite predmete iz starejše bronaste dobe. Izjemno bogato arheološko najdišče je pečina pod Steno ali Jama netopirjev, ki ima dva vhoda. V njej so zajetne plasti ohranile zapaščinne mlajše kamene, bakrene, bronaste in železne dobe ter vmes tudi človeške kosti. V bližini so še Velika jama, Vetrovna jama z obširnimi prehodi in vodnimi kotanjami in manjša jama Na ovinku ali Na zijaču.

Na Pečeh je cerkva, katere začetki segajo v 9. stoletje. Na Taboru so ostanki grada Fünfenberga na strmi skali. Dostopen je bil po dvignem mostu, ki ga je povezoval s kraško planoto proti Dragi. Grad je prvič izprisan leta 1249. Tržaški škof Bonomo

ga je 1521 izročil premožni družini Wasserman. Kasneje je prešel pod beneško, zatem pod tržaško in avstrijsko upravo. Sredi 18. stol. je razpadel. Ob sotočju Glinščice in potoka Grižnika

ka stoji nekdanji srenjski tromejnik iz leta 1819 med Boljuncem, Drago in Beko. Med NOB je bil na dvorišču hiše št. 6 partizanski bunker. Edini priimek v kraju je Žerjal.

Na včerajšnjem vrhu z notranjim ministrom Scalfarom

Javni red v naši deželi zadovoljiv glavna skrb naj bo, kako ga ohraniti

Najhuje pretita gospodarska kriza in brezposelnost - Potrebna je reforma
krajevnih uprav - Minister o slovenski manjšini

Stanje na področju javnega reda in varnosti je v naši deželi, v primerjavi z drugimi, zadovoljivo, čeprav ne manjka problemov, kot so gospodarska kriza in mladinska brezposelnost, ki se utegnejo, ko ne bi ustrezno in preventivno ukrepali, negativno odražati v družbenem tkivu. To je osrednja ugotovitev na včerajšnjem srečanju na sedežu tržaške Trgovinske zbornice med ministrom za notranje zadeve Scalfarom, podtajnikom Ciaffijem, načelnikom policije Porporo, glavnim direktorjem civilne uprave Lattarulo in drugimi funkcionarji notranjega ministrstva z upravitelji dežele, pokrajin in občin Furlanije - Julijske krajine, najvišjimi predstavniki sil javnega reda in sodstva v deželi.

Kot je sam minister Scalfaro poudaril, se vrh uvršča v »običajno« prakso njegovega načina upravljanja in ga narekuje potreba po živem, avtentičnem in tesnem stiku s stvarnimi vprašanji. Minister je obkrožil že skoraj vse dežele v prepričanju, kot je dejal, da se z neposrednim stikom z upravitelji, sodniki in predstavniki sil javne varnosti lahko bolje usklajuje dejavnost posameznikov in posameznih teles.

Med vprašanji, ki so izstopala v včerajšnjih poročilih prefekta Marroja, tržaškega župana Richettija in predsednika deželne odbora Comellija, nato pa še v intervencijah, je bilo veliko takih, ki so značilna za vso Italijo. Prva po vrsti je prav gotovo reforma krajevnih uprav. S tem v zvezi je tržaški župan Richetti poudaril, da je v Trstu, čeprav se kaže kot mirno mesto, močno prisotno nezadovoljstvo in nezaupanje predvsem mladih generacij v javne institucije. Naraščanje števila uži-valcev mamil opozarja na kompleksno stvarnost, na splet okoliščin, v katerih je vloga krajevnih uprav vedno bolj pomembna. Med javnimi operaterji in družbo pa je precejšnja praznina, je ugotovil Richetti, ki jo v veliki meri ustvarjajo neustrezni zakoni, preizkusi finančni skladi, pomanjkljiva organizacija, tako da so javne uprave največkrat zavanih rok.

Predsednik deželne odbora Comelli je v svojem posegu poudaril predvsem dve plati: geografsko kulturno in zgodovinsko specifičnost naše dežele in zato potrebo po bolj urejenih zakonskih predpisih ter večjem upoštevanju njene avtonomije, in pa hudo gospodarsko krizo na Tržaškem in Goriškem ter v podjetju Zanussi. »Dežela sama ne more rešiti teh težkih problemov in zato zahtevamo od vlade, da se bolj zanima zanje in da pospeši njihovo rešitev,« je dejal Comelli, ki je nato izrazil zadovoljstvo nad določitvijo sedeža Fincantieri v Trstu in nad zadržanjem IRI, čeprav se bo problem Trsta in Tržica lahko rešil le z organskim načrtom za razvoj pomorskega gospodarstva.

O potrebi po reformi javnih uprav in o specifičnih aspektih gospodarske krize ter krajevnih problemov so v razpravi nato spregovorili predsednik pokrajin in številni župani. Direktor Lattarulo in podtajnik Ciaffi sta skušala razvozlati nekatere interpretacije in upravne voze, čeprav sta oba izrazila prepričanje, da edino, kar lahko pomaga, je reforma javnih uprav, o kateri bo parlament v kratkem razpravljala.

V razpravo je posegel tudi podpredsednik deželne sveta, komunist Tonel, ki je opozoril na rovarjenje fašističnih skrajnežev, o katerem se je vodja policije v svojem poročilu zelo milo izrazil.

Minister Scalfaro se je v svojem posegu dotaknil vseh problemov, čeprav je podčrtal, da ne misli in da tudi ne more dajati nikakršnih dokončnih odgovorov na zastavljena vprašanja, ker je njegova naloga predvsem v tem, da pobliže spozna stvarnost naše dežele in da za tista vprašanja, ki niso v njegovi pristojnosti, opozori svoje kolege. Za to se je tudi zelo trdno obvezal.

V prvi vrsti je vsekakor ugotovil, da so problemi v naši deželi, z vidika javnega reda in varnosti, manj pereči kot v drugih deželah. Tako glede kriminala, kot mafijske mreže in drugih kriminalnih organizacij. Uživljanje in razpečevanje mamil je manj razširjeno in dramatično kot drugod, pri tem pa je Scalfaro poudaril, da se njegovo ministrstvo zelo aktivno zavzema, da bi zatrla ne samo mednarodno mrežo razpečevalcev, ampak tudi razpečevanje »na drobno«.

Del svojega posega je minister posvetil tudi vprašanju odnosov med Italijo in Jugoslavijo in slovenske manjšine v Italiji. »Mislim, da je v interesu vseh, da imamo z Jugoslavijo čimbolj človeške odnose, odnose tesnega sodelovanja, in v tem smislu je zelo pomemben dejavnik manjšina,« je dejal. »Zaščita manjšine je znak demokracije in kulture in prav iz kulturnega vidika ima manjšina pravico do svojega jezika, zgodovine in tradicij. Jasno pa je, da če mislim za slovenske šole, moram misliti tudi za šole večine. Le-ta nima več pravic, ampak tiste, ki pripadajo vsakemu človeku in morajo biti to-re enake za vse.« O odnosih med večino in manjšino je minister spregovoril tudi na srečanju z novinarji. Odločno je poudaril, da ima vlada vso politično voljo, da pozitivno reši vprašanja naše skupnosti. (nf)

● Zaradi geotehničnih raziskav (raziskav terena) so določili, da bo v sredo, 18., ponedeljek, 23., in sredo, 25. julija, od 13. do 20. ure na dvignjenem cestišču Trga Perugino parkiranje prepovedano.

»Desničarsko prevratništvo danes brez agresivnosti«

»Furlanijo - Julijsko krajino tvorijo delovni in mirni ljudje, ki ne ustvarjajo posebnih skrbi na področju javnega reda in varnosti.« Tako ugotavlja v svojem poročilu, ki ga je včeraj prebral pred ministrom Scalfarom, vodja policije Porpora. Poglejmo približne podatke.

Število kaznivih dejanj je leta 1983 bilo v deželi 30.834, se pravi 2.508 vsakih 100 tisoč prebivalcev, medtem ko je vsedržavno povprečje 3.596. Hudi kaznivih dejanj je malo: lani je bilo osem umorov in 39 ropov. V deželi ne poznamo ugrabitev in izsiljevanja, zaenkrat tudi ni opaziti sledov o mafijski ali drugi podobni kriminalni mreži.

Po podatkih Censisa je v deželi 2.464 narkomanov, kar postavlja Furlanijo - Julijsko krajino neke na sredo lestvice. Mamila so lani terjala dve smrtni žrtvi, toliko, kolikor letos v prvih petih mesecih. V trgovanju z mamili ima Trst, zaradi svoje geografske lege, posebno vlogo in je pravi terminal za mamila, ki prihajajo v Italijo po »balkanski poti«. Zaradi razpečevanja mamil so organi javne varnosti prijavili lani 415 oseb, 192 pa letos. Na splošno je bilo vseh prijavljenih oseb lani 7.451, od katerih 1.960 tudi aretiranih, letos pa je bilo za zapahi 782, prijavljenih pa 3.129.

Kako pa je s prevratniško dejavnostjo? Porpora meni, da ni zaskrbljujoča. Sicer sledijo nekaterim brigadistom, ki so bili izpuščeni na svobodo, pacifistom, ki se sučejo okrog vojaških objektov v deželi in dejavnosti skupine Autonomia operaia. Za desničarsko prevratniško dejavnost ugotavlja, da »je danes brez agresivnosti«. Nekatera trenja, ki so jih ustvarili oltrancistični elementi med tržaškim prebivalstvom in slovensko manjšino, je nevtraliziralo odločno zadržanje policije, piše še v poročilu. In to je o dejavnosti neofašističnih skrajnežev na Tržaškem tudi vse.

Pogovor z inž. Mariom Biasuttijem

»Problem novega sedeža gasilcev moramo rešiti še pred koncem leta«

Gasilci v Trstu že več let čakajo na nov, bolj funkcionalen sedež, gradnjo katerega so že odobrili, vendar pa so ob začetku del nepredvidoma nastale težave. Da bi zvedeli, kako napreduje vsa zadeva s problemom nove gasilske kasarne v Trstu, smo se daljše pogovorili z nadzornikom gasilcev za deželo Furlanijo - Julijsko krajino inž. Mariom Biasuttijem, ki nas je v svojem uradu prijazno sprejel in izčrpno odgovarjal na naša vprašanja.

»Tudi gasilci v Trstu se vsakodnevno srečujejo s številnimi problemi,« je začel Biasutti, »največji med temi pa je prav gotovo problem novega sedeža. Kot znanu, je sedež gasilcev na Trgu Nicolini v središču mesta star približno sto let, je pa popolnoma nefunkcionalen in ne ustreza najnovejšim potrebam. Zgradbe razpadajo, spalnice so majhne in neprimerne, saj morajo gasilci spati večkrat, kar po štirje v isti postelji, nimamo niti garaž, kamor bi spravljali naše cisterne in rešilce. Tako jih parkiramo kar na odprtem na dvorišču, tam pa se seveda kvarijo. Pri tem pa je najbolj absurdno to, da moramo zavračati ponudbe novih cistern, ker jih pač nimamo kam dati! Trenutno stanje je torej nemo-goče, zato že dvajset let zahtevamo

nov sedež, ki bi ustrežal našim potrebam.«

»No, končno so nam pred štirimi leti v okviru izrednega zakona za obnovo in posodobitve gasilske službe v Italiji, odobrili finančni sklad za zgraditev čisto nove gasilske vojašnice. Gre za 25 milijard lir, ki bi za začetek gradenj zadostovale, saj bi medtem dela stekla, podpore pa bi sproti prihajale. Tako smo začeli iskati primerno lokacijo. Tudi to je problem, saj mora biti blizu, a vendar ne v mestnem središču, mora biti na osrednji prometni žili, da je poseg čimhitrejši, mora biti velik vsaj od 15 do 20 tisoč kvadratnih metrov, če hočemo, da ima funkcionalno dvorišče in še drugo. Po predlogu osmih ali desetih lokacij, smo končno našli primeren teren. To je teren bivšega Iufificio Triestino med ulicama D'Alviano in Svevo, ki je za naše delovne pogoje res primeren. Je zelo velik, ima več stavb, veliko dvorišče, je pa tudi na osrednji prometni žili, ki pelje iz predmestja v sam center mesta.«

»Vendar pa je tudi pri tem nastal problem. V stavbah, ki bi jih morali začeti preurejati čimprej, ima svoja skladišča kakih deset ali dvanajst tržaških trgovskih firm. Te bi morali čimprej razlastiti ter jim najti dru-

ga ustrezna skladišča. To je v bistvu zelo enostavna stvar, ali tako se je vsaj v začetku zdelo, saj je praznih skladišč v mestu in okolici ničkoliko. In vendar se je stvar neverjetno komplicirala iz birokratskih in drugih razlogov, saj se ta razlastitev, ki bi morala potekati brez posebnih problemov, časovno vleče v nedogled. Sedaj si je tržaška prefektura prevzela nalogo, da poišče primerne alternativne prostore.«

»Dela pa se morajo nujno začeti tekom tega leta,« je nadaljeval inž. Mario Biasutti, »sicer izgubimo ves finančni sklad, ki so nam ga odredili z izrednim zakonom o modernizaciji gasilske službe iz leta 1980. To pa je bilo res škoda, saj bi potem novo finančno podporo lahko čakali drugih dvajset in več let. In če pomislimo, da je ta problem res neznahten nasproti tistim, ki smo se jih že uspešno lotili, vidimo, da ga moramo čimprej rešiti. Ko dela stečejo, bo to namreč le začetek nekega procesa, ki bo trajal nekaj let. Vendar pa so načrti velikopotezni. Bodoča nova vojašnica gasilcev bo imela odsek za preventivno varstvo in za obrambo pred velikimi naravnimi nesrečami, pa tudi za vzgojo ljudi in prostovoljcev. In prav zato bi bilo škoda, če bi se zadeva zapletla pri taki malenkosti. Sicer bomo imeli še nekaj problemov z novo varianto urbanističnega načrta iz leta 1982, ki predvideva »supercesto«, ki naj bi delno potekala prav preko našega terena, toda v trenutku, ko bodo dela konkretno stekla, bomo dosegli naš prvi veliki uspeh.«

DUŠAN JELINCIC

● Z dražbo, ki ji je predsedoval odbornik D'Alessandro, so na občini poverili nekemu tržaškemu podjetju vzdrževalna dela za višje in nižje srednje šole za skupnih 389 milijonov lir.

● V trenutku obupa si je včeraj vzela življenje upokojenka Alberta Sossi vd. Cumini iz Proseške ulice 227 na Opčinah. Tragično odkritje je opravila sestra Sossijeve, ko se je v popoldanskih urah vrnila domov.

Vespistka povozila 72-letnega upokojenca

Včeraj v zgodnjih popoldanskih urah so sprejeli na oddelku za oživljanje katarinske bolnišnice 72-letnega upokojenca Giuseppa Amorija. Ko je hotel Amorij prečkati Reško cesto na višini štev. 55 izven prehoda za pešce, ga je s svojo vespo zbila na tla 19-letna Paola Alunni por. Barbarossa iz Miramarskega drevereda 27, ki je vozila v smeri proti mestu. Upokojenec je utrpel pretres možganov in več zlomov ter se sedaj bori s smrtjo.

● V trenutku obupa si je včeraj vzela življenje upokojenka Alberta Sossi vd. Cumini iz Proseške ulice 227 na Opčinah. Tragično odkritje je opravila sestra Sossijeve, ko se je v popoldanskih urah vrnila domov.

Izidi matur na šoli za vzgojiteljice

Včeraj so na učiteljsku »A. M. Slomšek« objavili izide usposobljenostnih izpitov na šoli za otroške vzgojiteljice. Izdelale so: Martina Bubola (7,08), Morena Foraus (8,33), Tanja Gombač (7,00), Miriana Granduc (7,66), Daria Gruden (7,91), Doriana Jurinčič (6,66), Sandra Stopper (7,16) in Monika Tomsic. Nobena dijakinja ni bila odklonjena.

Simpozij o meduzah

V laboratoriju za morsko biologijo v Brojni pod Križem je v teh dneh v teku mednarodni seminar o pojavu in gibanju meduz v Sredozemlju, ki se ga udeležujejo znanstveniki iz različnih držav. Gre za redni simpozij tega znanstvenega inštituta, ki si z uspehom utira pot tudi na mednarodni ravni.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga

Natalia Ota por. Ban

Pogreb bo jutri, 18. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v pro-seški cerkev.

Žalujoči mož Mariano, sinovi z družinami in drugo sorodstvo.

Trst, 17. julija 1984.

(Občinsko pogrebno podjetje)

† Po dolgi in mučni bolezni ras je zapustila naša draga žena in mama

Antonija Zahar por. Ciacchi

Pogreb bo danes, 17. julija, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo mož Aldo, sinova Igor in David, se-stre, brat, nečaki, nečakinje, tast in tašča ter drugo sorodstvo Domjo, 17. julija 1984.

Ob težki izgubi drage ANTONIJE izreka globoko sožalje možu, sinovoma in svojem KD »F. Venturini«.

Ob izgubi drage mame izrekajo Igorju Ciacchiju iskreno sožalje kolegi podjetja COGECO.

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče, ded in praded

Giovanni Mocor

Pogreb bo jutri, 18. julija, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

Žalujoči žena Marija, hčeri Mariza in Lučana z družinama, Izidor Berdon ter drugo sorodstvo.

Ricmanje, 17. julija 1984

17. 7. 1980

17. 7. 1984

Ob četrti obletnici smrti dragega moža, očeta in nonota

Karla Križmančiča

se ga spominjajo

vsi njegovi

Gropada, 17. julija 1984

Ob nenadni smrti JULIJE PAHOR iz Sela na Krasu sočustvujem s svojci in izrekam iskreno sožalje sinovom Metodu, Francu, Bertu, hčeri Miri z možem Oskarjem in vsem sorodnikom žalujoča prijateljica Štefaniša.

Razstava o grozotah taborišč

V Domu Alberta Sirk v Križu so v soboto zvečer odprli dokumentarno razstavo o grozotah in zločinih v nacističnih taboriščih. Razstavo, ki bo odprta do četrtega, sta pripravili združenji bivših deportirancev in političnih preganjencev iz Trsta, namenjena pa je predvsem mladini, ki mora napeti vse sile, da bosta vojna in nasilje dokončno premagana in da se bo človeštvo razvilo v miru in v sodelovanju. Na odprtju razstave, je v ime prirediteljev v italijanščini in v slovenščini spregovoril nekdanji de-

portiranec Ljubo Susič. Razstavo bodo sedaj prenesli tudi v druge vasi tržaške pokrajine. Križ je hotel s to razstavo počastiti 40. obletnico množične deportacije domačinov v nemška taborišča, od koder se mnogi niso nikoli več vrnili. Te obletnice so se spomnili pred kratkim preživeli na družabnem srečanju, jeseni pa bodo na sporedu še druge podobne prireditve. Med te velja omeniti odkritje spominke plošče vaščanom, ki so padli v žalostno znanih posebnih bataljonih italijanske vojske pred kapitulacijo fašističnega režima.

Vreme pokvarilo šagro v Ricmanjih

Četprav smo že v konici poletja, pa nikakor ne moremo z gotovostjo računati na vreme; tokrat je je poletna nevihta pošteno zagodla kulturnemu društvu Slavec iz Ricmanj, ki je pripravila našo šagro Pod Zrebčevim. Masoven obisk gostov iz raznih krajev naše pokrajine je že v soboto zvečer napovedoval lep uspeh prireditve; naval ljudi je bil v nedeljo še močnejši, a okrog 21. ure je močan naliiv razlovil množico, ki se je komaj nekajkrat zavrtela ob zvokih ansambla Platana iz Kopra. V nedeljo popoldne je Pod Zrebčevim nastopila

godba na pihala iz Ricmanj (na sliki) in pod vodstvom Enia Krizanovskega izvedla poldrugo uro dolg samostojen koncert. Godba na pihala je igrala koračnice, polke in valčke in izvlečke iz znamenitih oper. Tudi sinoči je bilo Pod Zrebčevim v Ricmanjih zelo živahno. Organizatorji pa so se odločili, da se bo vaška šagra nadaljevala tudi danes zvečer, tako da bi vsaj deloma popravili škodo, ki jo je društveni blagajni prizadejalo nedeljsko naurje. Za zabavo bo tudi drevi igral ansambel Platana iz Kopra. (Ris)

Srečanje 50-letnikov iz Šempolaja in okolice

Pred kratkim so se zbrali 50-letniki iz Šempolaja in okoliških vasi, da bi dostojno in v veseli družbi proslavili srečanje z Abrahamom. Počastili so spomin vseh padlih v NOB ter pred spomenik položili cvetje. V nede-

ljo so odpotovali na Brione in si ogledali zanimivosti in lepote otoka. Naslednji večer pa so se zbrali v neki kraški gostilni, naročili večerjo in seveda tudi zabavo ter obujali lepe in grde spomine na otroška in mladostna leta.

KZ izpolnjuje prošnje za škodo zaradi suše

Poročali smo že o deželnem odloku, ki do oča območja naše dežele, na katerih imajo obdelovalci (tudi part-time) pravico do odškodnine zaradi lanskoletne suše med 6. junijem in 11. oktobrom. Rok za predložitev prošnje na deželno kmetijsko nadzorništvo zapade prve dni septembra: Kmečka zveza bo nudila informacije in izpolnjevala prošnje med 11.30 in 13.30

dan, 17. 7. v Mavhinjah (občinska hiša)
jutri, 18. 7. v Cerovljah (na domu pri Antoniču)
v četrtek, 19. 7. v Medji vasi (gostilna Radetič)

TK Galerija

Ul. sv. Frančiška 20

Vljudo vas vabimo v četrtek, 19. t.m., ob 18. uri

DIGITAL-VIDEO

Ob umetnikovi prisotnosti bomo predstavili delo EDVARDA ZAJ-CA in njegovih študentov.

gledališča

VERDI

Do 12. avgusta bo na sporedu FESTIVAL OPERETE 1984. Danes, 17. julija, ob 20.30 peta predstava operete »Vittoria e il suo ussaro« P. Abrahama. Dirigent Oskar Danon, režiser Giorgio Pressburger. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 60050 in 631948).

Jutri, 18. julija, ob 20.30 šesta in v soboto, 21. t.m., ob 20.30 sedma predstava operete.

CANKARJEV DOM Sprejemna dvorana

Do 20. t.m.: Pregledana razstava oblikovalca in slikarja Tomaža Kržišnika. CIRKUS MOIRA ORFEI

V športni palači v Trstu

Na panoramski stezi atrakcije iz 16 držav. Vsak dan po dve predstavi, ob 17. uri in ob 21.30. Predprodaja vstopnic pri potovalni agenciji UTAT v Galeriji Protti, tel. 65700.

Gledališka skupina ZSKD gostuje z »Burkaškim misterijem« D. Foja, v režiji Sergija Verča, danes, 17. t.m., ob 21. uri v Dijaškem domu v Gorici; v četrtek, 19. t.m., ob 21. uri v Lapidariju Koprškega muzeja.

kino

Ariston 21.30 »La finestra sul cortile«.

Režija Alfred Hitchcock.

Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Eden Zaprt zaradi popravil.

Penice Zaprt zaradi počitnic.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10

»Dolce tepore del tuo ventre«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Claire, dove scivola scivola«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »La cosa«.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »I sopravvissuti della città morta«.

Mignon 16.30 — 22.15 »Il libro della giungla«.

Aurora 16.00 — 22.00 »War games«.

Capitol Zaprt zaradi počitnic.

Moderno Zaprt zaradi počitnic.

Vittorio Veneto Zaprt zaradi počitnic.

Lumiere 17.00 — 22.00 »I guerrieri della notte«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Alcione Zaprt do sobote.

Radio 15.30 — 21.30 »Sherasade«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razstave

V Domu A. Sirk v Križu je do četrtega, 19. t.m., odprta dokumentarna razstava o nacističnih taboriščih. Odprta je med 17. in 22. uro.

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava FINIUM FRONS - EXPRESS osmih slikarjev dežele Furlanije-Juljske krajine.

Do 20. julija je v galeriji Rossoni, Korzo Italia 9, odprta razstava slikarke Sabine Mattiassi.

V tržaški občinski galeriji bo od 18. do 25. t.m. razstavljala slikarka Marinella Terbon.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu obvešča, da bo v četrtek, 19. t.m., odhod avtobusa za izlet v Logarsko dolino ob 7. uri zjutraj izpred sodišča na Foru Ulpiano. Priporočamo točnost.

SPDT obvešča, da se vrši vpisovanje za pohod po Bosni od 18. do 26. avgusta na sedežu ZSSDI (samo osebno in ne telefonsko), Ul. sv. Frančiška 20, v uradnih urah od 18. t.m.

OBVESTILO

Vse naročnike, ki želijo, da jim pošiljamo Primorski dnevnik na kraj počitnic, prosimo, da nam novi naslov posredujejo vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

Patronat KZ-INAC obvešča

KZ-INAC obvešča cenjene kmetovalce, da so v teh dneh začeli pošiljati na dom položnice za plačanje zavarovalnih prispevkov. Skupno te položnice je osem. Štiri imajo že tiskane vsote in se nanašajo na redne davke zavarovalne blagajne kmetov. Ostale štiri položnice pa se nanašajo na dodatni prispevek za zdravniško blagajno in pokojninski sklad. Vsota teh dodatnih prispevkov se izračuna na podlagi agrarnega dohodka obdelanega zemljišča. Kot prejšnja leta, bomo tudi letos izpolnjevali te položnice v našem uradu v Ulici Cicero- ne 8/B.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log

VAŠKA ŠAGRA »POD ŽREBČEVIM«

ZARADI SLABEGA VREMENA JE ŠAGRA PODALJŠANA ŠE DANES, 17. julija — ob 16. uri odprtje kioskov — od 20. do 24. ure PLES z ansambлом »PLATANA« iz Kopra.

DOMAČE VINO IN SPECIALITETE NA ŽARU

včeraj-danes

Danes, TOREK, 17. julija

ALES

Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.50 — Dolžina dneva 15.18 — Luna vzide ob 23.27 in zatone ob 9.40.

Jutri, SREDA, 18. julija

MIROSLAV

Vreme včeraj: temperatura zraka 25,3 stopinje, zračni tlak 1006,4 mb narašča, veter 20 km severozahodnik s sunki 36 km na uro, vlaga 56-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 23,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Valentina Danese, Raffaele Incarnato, Alessandra Vasques, Ivana Leghissa, Matteo Pipitone.

UMRLI SO: 89-letni Francesco Colonna, 85-letni Riccardo Zotti, 76-letni Silvano Fioretti, 50-letna Fioretta Zugna por. Sibera, 51-letna Natalia Ota por. Ban, 70-letni Sebastiano Andreassi, 54-letna Antonia Zahar por. Ciacchi, 59-letni Luciano Maurer, 80-letni Alberto Arnoldo, 66-letna Armida Sancin vd. Godina, 66-letni Giovanni Tibolla, 68-letni Guerrino Gherisini, 66-letni Giovanni Morcor, 63-letni Mario Lantier, 77-letni Giuseppe Verk, 78-letni Ignazio Auter, 60-letni Cino Cattaruzza, 78-letni Luciano Robba, 93-letna Pia Borghi, 71-letni Agostino Peric, 86-letna Emma Forti vd. Ceugna, 79-letni Santo Bregar, 76-letni Salvatore Famà.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje organizira v šolskem letu 1984-85 v Trstu sledeče tečaje: drugi letnik tečaja s kvalifikacijo za tajnice; prvi in drugi letnik tečaja s kvalifikacijo za mizarje; tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov; izpopolnjevalni tečaj v knjigovodstvu s posebnim poudarkom na davek IVA; izpopolnjevalni tečaj za čebelarstvo; fiskalno ažurniranje za kmetovalce; tečaj vinogradništva (za dolinsko in miljsko občino) tečaj vrtnarstva ter poskusno vpisovanje v 1. letnik tečaja za tajnice, ki ga dežela zaenkrat ni odobrila. Vpisovanje in podrobnejše informacije do 21. julija na sedežu zavoda v Trstu, Ul. Carducci 8/II, vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure.

čestitke

Naš tovariš MARIO BARUT slavi svoj 75. rojstni dan. Kolektiv TPPZ »P. Tomažič« mu izreka vse najboljše.

Danes praznuje naša draga MARTA rojstni dan. Mnogo zdravja, sreče in dobre volje ter še na mnoga leta ji želijo iz srca starši, mož, hčerka Vladica in vsi, ki jo imajo radi.

darovi in prispevki

Ob 1. obletnici smrti drage mame darujeta Jožica in Pepi 30.000 lir za gradnjo Kulturnega doma - spomenika padlim v NOB v Bričikih.

Ob praznovanju (14. julija) 70. rojstnega dne dr. F. Škerlja darujejo njegovi domači 50.000 lir za Dijaško matiko, 50.000 lir za Narodno in študijsko knjižnico, 50.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju, 50.000 lir za KD I. Can- kar in 50.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na nepozabnega moža in očeta Silvija Ferluga darujejo svojci 50.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na sošolko Vido Godino daruje Lojze Udovič 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Francko Sedmak vd. Košuta daruje Zora Cocman 10.000 lir za vzdrževanje Doma A. Sirk v Križu.

Ob 40-letnici dela tov. sen. Jelke Gerbec za naš napredek darujejo tovariši sekcije KPI Marij Matjašič - Barkovlje 50.000 lir za komunistični tisk.

Ob krstu Deборе Pohlen daruje N.N. 55.000 lir za cerkev sv. Andreja v Treb- čah.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

PRODAM motor Honda 125, skoraj nov. Tel. 772-108.

DIRKALNO KOLO »Willier Triestina«, skoraj novo, prodam po ugodni ceni. Interesenti naj se zgledajo v večernih urah telefonsko na št. 0481/33156.

DEKLE z diplomo učiteljice in z znanjem slovenščine, italijanščine, angleščine, srbohrvaščine ter tipkarskim tečajem išče katerokoli službo. Tel. na št. 818-067.

V SALEŽU ima osmico Herman Škrlj. Toči belo in črno vino.

PRODAM: FIAT 127, letnik 1982, prevožen 20.000 km, v dobrem stanju; AUTOBIANCHI 112 Elite, letnik 1981; BMW 320, letnik 1978. Tel. 227-284.

SLOVENKA, dolgoletna študentka v Angliji, inštruira angleščino in francoščino. Informacije po telefonu št. 211-936.

KOZMETIČNI SALON RUŽICA - Boljunec 349, tel. 228-313 - obvešča cenjene stranke, da bo salon zaprt zaradi letnega dopusta od 5.8. do 3.9.

NA OPČINAH »Pri Kvrčičevih« točijo odlično belo in črno vino.

ODDAM travo na velikem travniku. Tel. na št. 211-068.

PRODAM Renault 5 v dobrem stanju. Tel. 228-390.

HIŠO V DOLINI z dvoriščem in vrtom, potrebno popravil, prodam. Tel. na št. 228-390.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

menjalnica

16. 7. 1984

Ameriški dolar	1.730.—
Kanadski dolar	1.300.—
Švicarski frank	728.—
Danska krona	166.50
Norveška krona	210.—
Švedska krona	208.—
Holandski florint	544.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.290.—
Irski sterling	1.880.—
Nemška marka	613.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drahma	15.—
Debeli dinar	11.40
Drobni dinar	11.60

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-448

OBČINA TRST

XIII. ODDELEK
URBANISTIKA IN PROMET
Upravni odsek
Prot. št. XIII - 83/112/27

OBVESTILO

Načrt za obnovo po zasebni pobudi:

RAS
Področje: Ul. Milano, Korzo Cavour in Ul. Valdirivo. Odobritev

ŽUPAN,

na osnovi določb 28. člena zakona št. 457 z dne 5. avgusta 1978, 22. člena deželnega zakona št. 23 z dne 9. aprila 1968 ter 43. člena deželnega zakona št. 45 z dne 24. julija 1982,

obveščam,

da je občinski svet s sklepom št. 302 z dne 6. aprila 1984 — sklep je pokrajinski nadzorni odbor spoznal za zakonitega dne 7. maja 1984, št. 5584/5625 n.o. ter je v izvlečku objavljen v DUV št. 46 z dne 12. junija 1984 — odobril načrt za obnovo po zasebni pobudi »RAS — področje: Ul. Milano, Korzo Cavour in Ul. Valdirivo«; načrt je občinski svet sprejel s sklepom št. 830 dne 4. novembra 1983.

Omenjeni sklep bo skupno z načrti deponiran v občinskem tajništvu in na prost vpogled vsakomur (XIII. oddelek — URBANISTIKA in PROMET, soba št. 607, 6. nadstropje občinske palače, Costanzijev prehod št. 2).

Vse zainteresirane osebe imajo možnost da si jih v uradnih urah ogledajo (ob delavnikih od 12. do 13. ure).

Trst, dne 25. junija 1984

GLAVNI TAJNIK
dr. Beniamino Rava

ŽUPAN
dr. Franco Richetti

Slike, ki niso le spomin

Naravnost na univerzo

Nekdanji kino Belvedere

Te kinematografske dvorane ni več, kot ni več toliko drugih dvoran, kjer so vrteli filme, ki jih danes tu pa tam spet vidimo po televiziji.

Naj povem štori, ki sem jo slišal. Še marsikateri obiskovalec dvorane se spominja čudnega naglasa tistih dveh spominja čudnega naglasa tistih dveh mož, ki sta upravljalata kino. Kot še zmeraj, tako je tudi med zadnjo vojno izginila marsikatera blagajna regimmenta, in to se je zgodilo tudi pri nemški vojski v Trstu. Po vojni se dva nemška vojaka nista hotela vrniti v domovino, raje sta ostala v Trstu in si kupila kinodvorano Belvedere.

V svoji mladosti sem imel srečo, da sem stanoval v krajih, kjer je deloval kak župnijski kino. Za droben denar sem si ogledal nebroj filmov vseh žanrov, v barvah in črnobelih, žalostnih in veseljih; glede na to, da sem jih gledal zapored, pa so mi ostali še kar v spominu. Marsikdaj nisem imel denarja, zato smo otroci zbirali

staro železo, ga prodajali in z denarjem ne le hodili v kino temveč tudi prispevali v družinsko blagajno. Erotičnih scen na filmskem platnu še ni bilo, kak daljši poljub pa so cenzurirali kar s prstom pred projektorjem.

Pred kratkim smo šli vsa družina gledat neki Disneyev film, kar nas je stalo 17.000 lir. Seveda, dvorane so prazne, zapirajo jih, ker ni publike, Rajši bi za isti denar peljala otroka v gledališče na živo pravljico z živimi ljudmi, ki ustvarjajo nalašč za nas v dvorani. Repertoar našega gledališča in gostovanja ne dosežejo svojega namena: da bi se že od mladih nog navadili redno zahajati v gledališče. Ena otroška predstava na leto in zatem takoj repertoar za odrasle: iz osnovne šole naravnost na univerzo. Glede na današnje cene vstopnic za kino bi pri nas doma radi odšteli denarce tudi za tako otroško in mladinsko sezono.

F. F.

Kraj, kjer od nekdanj prevladujejo Grgiči

Posnetek je menda z vrta Martina Grgiča, kjer so imeli 14. julija 1908 veliko slavo ob desetletnici pevskega društva S'ovan. Na proslavi je govoril »iz prijaznosti gospod dr. O. Rybar, državni in deželni poslanec«, dva ducata prijateljskih društev pa je s svojo uradno udeležbo počastilo slavljenca, tako da je tisti dan še posebej obeležen v vaški kroniki.

Padriče in njihovi prebivalci so bili vselej zelo podjetni: Zavarovalnica za govejo živino, Zadruga upravičenih posestnikov, ki se danes imenuje Gozdna zadruga in obeta nadaljnjih podvigov, Pogrebno društvo, SZ Gaja, to je le nekaj imen organizacij, ki so jih imeli ali jih imajo Padričarji sa-

mi ali skupaj z drugimi vasi tistega konca.

Še leta 1777 so se v vasi, ki je štela 97 prebivalcev oziroma 13 družin v 13 hišah, vsi imenovali Grgiči. Leta 1800 ima vas enako število prebivalcev, hiš pa je 18. Od takrat pa se začne vas hitreje razvijati, leta 1818 ima 116 prebivalcev, 1845 že 182 ljudi v 27 hišah, leta 1880 je 217 duš, v našem stoletju, leta 1921, pa so bili na Padričah že na ozkem, saj so takrat našli 331 ljudi.

Danes živi v vasi nekaj manj kot 500 ljudi, vendar kljub novim priselencem prevladuje še zmeraj primetek Grgič, pa čeprav imamo mnogo drugih primikov

Nekoč je o skupnih zadevah odločala soseska, to je zbor družinskih poglavarjev, ki je iz svoje srede izvolila župana, dva gvardijana in več starešin. Tako je bilo v začetku 19. stoletja, kako pa je bilo prej, ko je bila ena sama soseska obenem za Gropado in Padriče, nam ni dano vedeti. Župani

so bili povezovalni členi med sosesko in tržaškimi oblastmi, vendar se je njihova vloga postopoma manjšala, dokler ni končno izginila. Danes naj bi rajonski sveti odigrali vlogo soseske oziroma župana, vendar bi si upali reči, da temu ni tako.

F. F.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	dirigibile Italia
13.00 Voglia di musica:	Gli archi di Eros
Paganini, Liszt, Chopin in Skrinjabin	Atlas Ufo Robot - risanka
13.30 Dnevnik	16.35 Il magnifico cornuto - film
13.45 Furore - film	Igrata Ugo Tognazzi in Claudia Cardinale
Igrajo Henry Fonda, Jane Darwell, Russel Simpson	18.25 Iz parlamenta
15.45 Mister Fantasy - glasbeni program	18.30 Dnevnik 2 - Sportne vesti
16.50 Danes v parlamentu	18.40 Bronk - TV film
17.00 Kojak - TV film	Meteo 2
17.50 Il fedele Patrash - risanka	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
18.15 Programi pristopanja	20.30 Dai, muoviti! - film
18.30 90. leto:	Paula Prentiss, Elliott Gould, John Larch
Los Angeles '84 - 2. del	21.55 Dnevnik 2 - Vesti
19.40 Almanah in Vremenska napoved	22.05 Sereno variabile
20.00 Dnevnik	23.00 I professionals - TV film
20.30 L'elemento »D« - 2. del TV priredbe	23.55 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
Drugi kanal	Tretji kanal
13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri	16.30 Tour de France: L'Alpe d'Huez - La Plagne
13.15 Due e simpatia:	17.30 Sto mest Italije: Piacenza
La pietra di luna - 2. del nadaljevanke	17.55 Il ritorno di Billi e Riva
14.20 Questestate - kviz, glasba	19.00 Dnevnik 3
Il felice Henry - Crociere per coppie - risanka	19.20 Dnevnik 3 - Deželne vesti
Qualcosa di più: dokumentarna oddaja	20.00 Sola in vzgoja:
50 anni dopo la catastrofe del	L'articolo genuino: I gioielli - 4. del
	20.30 Concerto del martedì
	21.30 Dnevnik 3
	21.55 La cinepresa e la memoria:
	Cani dietro le sbarre - dokumentarec
	22.05 Il vampiro dell'isola - film
	Igrajo Boris Karloff, Ellen Drew, Katherine Emery
	23.15 F.D.R., ultimo anno - 2. del
	00.10 Speciale Orecchiocchio

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Koper
17.40 Teletekst	14.00 in 17.00 Odprta meja
17.55 Poročila	
18.00 Zgodbe o Poluhcu:	V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
Kako so sodili siromaku	ŠPETER SLOVENOV — Krožek Arango o kmetijstvu v Benetiji
18.20 Izročila - glasbena oddaja	TRST — Tiskovna konferenca ministra Scalfara
18.50 Pisani svet:	TRST — Problem kamnoloma Faccanoni
Palčki prihajajo - 2. del	GABRJE — Tekmovanje koscev
19.15 Risanka	ŠTANDREŽ — Občni zbor Juventine
19.26 Zrno do zrna	
19.30 Dnevnik I	17.30 Poročila
20.00 Cigan - TV nadalj.	17.35 Lovec - TV film
21.45 Mednarodna obzorja:	18.25 Kim & Co - TV film
Moški je lep - Portugalska - Ocenjena neke revolucije	19.30 La principessa Zaffiro - risanka
22.45 Dnevnik II	19.30 TVD stičišče
Zagreb	19.50 Atom, ta neznanka - 3. del dok. oddaje
18.15 Mi in TV - otroška oddaja	20.20 Kandidat za umor - film
18.45 Francija skozi šanson - glasbena oddaja	21.50 TVD vse danes
19.30 Dnevnik	22.00 Morava - 3. del TV nadalj. Porcija riža
20.00 Signali	22.55 Zeit im Bild - Čas v sliki
20.45 Zrebanje lota	
20.55 Obupanec - film	
22.05 Dnevnik	
22.25 Lov na miši - TV igra	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Alice - TV film
9.00 Phyllis - TV film
9.20 Una vita da vivere - nadalj.
10.20 Non son degno di te - film
12.00 I Jefferson - TV film
12.25 Lou Grant - TV film
13.25 Sentieri - nadalj.
14.25 General Hospital - TV film
16.50 Hazzard - TV film
18.00 Tarzan - TV film
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Baretta - TV film
20.25 West Gate - 3. del
22.25 Mary Benjamin - TV film
23.25 Sport
00.35 L'incredibile avventura di Mr. Holland - film

RETEQUATTRO

8.30 Lassie e la squadra di soccorso
9.00 Arrivano i Superboys - risanka
9.15 L'invincibile Blue Falcon - risanka
9.45 H. Globetrot - risanka
10.00 Magia - TV novela
10.30 Fantasilandia - TV film
11.30 Tre cuori in affitto - TV film
12.00 Il magico mondo di Gigi - risanka
12.30 Star Blazers - risanka
13.30 Fiore selvaggio - TV novela
14.15 Magia - TV novela
15.00 Un amore impossibile - film
17.00 Il magico mondo di Gigi - risanka
17.30 Blue Noah - risanka
18.00 Truck Driver - TV film
19.00 Tre cuori in affitto - TV film
19.30 Chips - TV film
20.30 I predatori dell'idolo d'oro - TV film
21.30 Io tiglio, tu tigli, egli tiglia - film
23.30 Quincy - TV film
00.30 I deportati di Botany Bay - film
02.10 Sport

ITALIA 1

8.30 La grande vallata - TV film
9.30 Il prigioniero del terrore - film
11.30 Maude - TV film
12.00 Giorno per giorno - TV film

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik: Rekreativne, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisanim spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.20 Turizem; 8.45 Konjček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Niti življenja; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Iz za kongresa«. Radijska dramatizacija in režija: Janez Povše. Produkcija: Radijski oder. 6. del (ponovitev) - vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Sprehodi po tržaških predmestjih: (11) »Sv. Vid - predmestje starega Trsta«; 15.00 Mladi mladim; 15.45 Naši posnetki v živo - vmes: Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor - Klasični album; 18.00 Mark Twain: »Zabranjeno jabolko«. Prevod: Nada Šumi, radijska priredba in režija: Jože Babič, nato: Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper, med glasbo: Objave, EP; 14.00 Melodije morja in sonca 84 - I. del; 14.40 Melodije morja in sonca 84 - II. del; 15.00 Za varnejši jutri - zav. skup. Croatia; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP, pesem tedna Radia Koper; 17.00 Počitniški vrtljak; 17.33 Glasbeni utrinek iz zamejstva: beneške narodne v prireditvi N. Spekogna; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Jutranji glasbeni program; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 7.50 Time music; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemškem jeziku; 14.45 Casadei Sonora; 16.45 Savio record; 18.00 Made in Jugoslavia; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 do 9.00 Zeleni val; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Popevke skozi čas; 11.00 Il delitto di Lord Savile - nadaljevanka; 11.20 I fantastici anni 50; 12.03 Oggi sposi - Tutto sul matrimonio; 13.15 Master; 15.00 Poletni spored; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Radio Ellington '84; 18.05 Mario Zaffred; 18.25 La bella verità; 19.20 Na naših trgih; 19.27 Audibox Specus; 20.00 I Martedì della Signora Omicidi; 20.45 Il leggito; 21.30 Son gentile, son cortese; 22.45 Glasbena pavza; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 6.00 do 8.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja; otroštvo, kako in zakaj?; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.45 La scalata; 9.10 Vacanza - accuso - Chi accusi?; 15.42 Poletni premio; 10.30 Hočeš luno?; 15.00 Io accuso - Chi accusi?; 15.42 Poletni spored; 19.50 L'aria che tira; 21.11 Koncert: klavirske skladbe; 22.05 Mavrica; 22.40 Radiodue sera jazz.

LJUBLJANA

5.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladi koncertant; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 14.05 Od rasli tako kako pa mi; 14.35 Iz mladih grl; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Sotočja (prenos iz studia radia Maribor); 18.45 Glasbena medigra; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Zeleni val; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, »Družina poje« (Št. Andraž pod Oljko) II.; 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih; 21.05 Radijska igra, Glasbeni intermezzo; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Mikrofona za slovenske pevce zabavne glasbe; 23.05 Literarni nokturno, Arthur Rimbaud: Pijani čoln; 23.15 Mozaik lahke glasbe; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba.

TELEPADOVA

15.00 Gli emigranti - TV nadalj.
16.00 Peyton Place - TV film
17.00 Star Trek - TV film
18.00 Mechander Robot - risanka
18.30 Yattaman - risanka
19.00 Sam, il ragazzo del West - risanka
19.30 Mama Linda - TV film
20.20 Quel meraviglioso desiderio - film
23.00 Lancer - TV film
24.00 L'invasore bianco - film

TRIVENETA

13.05 TV film
14.00 Top Cat - risanka
14.30 Quelle sporche anime dannate - film
16.30 Side street - TV film
17.30 Top Cat - risanka
18.00 Risanke
20.30 Operazione Aquila - film
22.00 Dr. Wedmann - TV film

TELEFRIULI

15.45 Segretario a mezzanotte - film
17.15 Starzinger - risanka
17.50 Angie Girl - risanka
18.15 Cara a cara - TV film
20.00 L'ora di Hitchcock
21.30 Executive - La donna che sapeva troppo - film
23.00 La mia amica Irma - film

Ohromljena gradbena dejavnost zaradi previsokih cen storitev

Močna konkurenca gradbincev iz Veneta

Stavka gradbenih delavcev, ki jo je prejšnji teden oklicala enotna sindikalna zveza, je ponovno opozorila na nič kaj rožnat položaj v gradbeni dejavnosti. Čeprav prihajajo še vedno izdatne injekcije javnega denarja temu sektorju, o čemer pričajo dovoljenja gradbenim zadrugam, da zgradijo na stotine stanovanj v vsej deželi, čeprav nudijo še druge oblike denarja, čeprav so na voljo tudi cenejši dolgoročni krediti, se ljudje v manjši meri kot nekoč odločajo, da bi zgradili hišo.

Upoštevati je seveda treba, da gre tudi popotresna obnova h koncu in da na tisoče delavcev, ki so bili zaposleni na tem območju, nima danes dela. V Furlaniji imajo veliko krizo, ta pa se odraža v vseh drugih dejavnostih, ki so bile na kak način povezane z gradbeništvo.

Vrh vsega pa so tukajšnjim gradbenim podjetjem pričela delati ostro konkurenco podjetja iz Veneta. Na Goriškem je prišlo do veliko primerov, da so dela tako pri gradnji novih hiš kot popravilu starejših stavb

prevzela gradbena podjetja iz Veneta, ki zahtevajo ceno, ki je kar za četrtno ali tretjino nižja od tiste, ki jo zahteva domače podjetje. To ne velja le za zasebne naročnike dela, to velja tudi za javne uprave. Tukajšnja podjetja se niti ne javijo več na javnih dražbah. Za enomilijardno investicijo goriškega zavoda za ljudske hiše so se na dražbi pojavila le tri domača podjetja, kar trideset jih je bilo iz drugih pokrajin oziroma dežel. V Gorici in v pokrajini nasploh dobijo dela na dražbi podjetja iz Furlanije, Veneta ali celo drugih dežel. Ne gre samo za velike infrastrukture, avtoceste, mostove itd., marveč tudi za majhna dela pri gradnji metanovoda, nove šole, popravilu občinskih stavb. Proti temu so svojčas protestirali gradbeni podjetniki, sindikati in tudi načrtovalci, kajti vsi so prikrajšani. Ni pa mogoče protestirati proti nižjim cenam, ki jih prakticirajo podjetja, ki so od drugod, pripeljejo s seboj delavce, ne kupijo v Gorici niti želja.

Potreba po delih je tolikšna, da po-

nudijo gradbena podjetja javnim upravam tudi 35-odstotno znižanje začetne vsote na licitaciji.

Nova stanovanja gradijo danes le čisti zasebniki, ki imajo precej denarja, ali pa tisti, z manjšimi dohodki, ki jim uspe potom njihove gradbene zadruge dobiti denar, oziroma del denarja za gradnjo stanovanja. Odprava zakona Formica o nizkih davčnih stopnjah na nakup stanovanja je ohromila nakupno - prodajno dejavnost. Tudi blokada stanarin je postavila svoj lonček k nenakupu stanovanj. Vse to pa povzroča blokado gradenj, ki jo bomo najhuje občutili v prihodnjih letih. Seveda je treba vsemu temu pristiati še krizo v gospodarskem sektorju, saj brez plač ne bo denarja za nova stanovanja.

Gradbinci sedaj čakajo, da bi deželna vlada dala v razpravo deželno mu svetu zakon o finansiranju obnove starih hiš v mestnih središčih. To bi dalo kisika gradbenim podjetjem in delavcem. Sicer že sedaj opažamo veliko dela pri obnovitvi starih hiš v mestih.

V Števerjanu pričakujejo rešitev problema vode

Če tudi v Gorici stanje z dobavo vode ni rožnato, je problem še vedno najhuši v Števerjanu. Voda sicer redno priteka v vsako hišo, tudi na Jazbinah, kjer so v prejšnjih tednih imeli glede tega velike težave, ni pa še povsem pitna.

Pred nekaj dnevi smo poročali, da zajema Krajevna zdravstvena enota vodo vsaka dva dni z namenom, da ugotovi, če se je stanje glede pitnosti kaj popravilo. Povedali smo tudi, da so izidi teh analiz dali precej zadovoljive rezultate, čeprav niso še mogli preklcati prepovedi pitja. Voda je namreč iz dneva v dan čistejša, vendar ne še stoddostno.

Kot nam je povedal števerjanski župan Klanjšček, pričakuje iz dneva v dan ugodne rezultate analiz, da bo lahko preklcal odlok o prepovedi uporabe vode v pitne namene. »Priča-

kovali smo to že v prejšnjih dneh,« nam je povedal, »vendar izvidi zadnjih analiz so bili še nezadovoljivi. Zato nadaljujemo z izpiranjem omrežja, kar bi moralo že kmalu omogočiti pitno vodo.« Župan nam je še povedal, da brž ko bo za to prejel potrebno dokumentacijo s strani zdravstvene enote, bo preklcal sklep o prepovedi pitja za celo občino, tudi za Jazbine.

Obeta se torej rešitev problema. Zaenkrat ima prebivalstvo na razpolago dovolj vode iz omrežja, vendar ta voda ni pitna. Pitno vodo dobavljajo vojaške cisterne. Ker ta dobava v prejšnjih dneh ni bila vedno redna, so se razširile govorice, da morda z notranjo preobleko cistern ni vse v redu in da je tudi ta voda lahko okužena. Vojaška oblast je takoj demantirala te govorice in te dni je dobava s cisternami redna.

V Sovodnjah natečaj za občinskega delavca

Občinska uprava v Sovodnjah je razpisala javni natečaj na podlagi naslovov in izpitov za eno mesto občinskega delavca. Prošnje za prepušitev k natečaju je treba predložiti najkasneje do 13. ure 4. avgusta 1984 v tajništvo, Razpis natečaja je objavljen na oglasni deski županstva v Sovodnjah in sosednjih občinah. Podrobnejša pojasnila nudijo v tajništvu.

Za razpisano delovno mesto se zahteva znanje slovenščine, v govorni in pisni obliki. Prosilci dokažejo, da izpolnjujejo ta pogoji, s predložitvijo spričevala šole s slovenskim učnim jezikom, v pomanjkanju tega dokazila pa s predhodnim kolokvijem.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Roberto Vito Merko, Marco Rupil, Giuseppe Zblendorio, Marianna Ciccuttin, Renè Abati, Leonardo Ghirelli, Federica Samonati, Andrea Sever, Erika Buzin.

SMRTI: 62-letna upokojenka Maria Alessio vd. Tomizza, 84-letni upokojenec Dominik Vidmar, 84-letna gospodinja Natalia Morassi vd. Angioi, 62-letni upokojenec Mirano Buffolin, 83-letni upokojenec Bruno Trevisan, 63-letni upokojenec Ermanno Visintin, 76-letna upokojenka Ada Grion, 69-letna upokojenka Antonia Bello, 80-letni upokojenec Ottone Cumin, 72-letni upokojenec Beniamino Facchin, 57-letna gospodinja Giovanna Cacovich por. Bolcina, 57-letni upokojenec Bruno Bressan.

OKLICI: podčastnik orožnikov Francesco Scervo in gospodinja Anna Maria Stirpano, finančni stražnik Marcello Spiga in gospodinja Graziella Coni.

POROKE: podčastnik orožnikov Vincenzo Orlando in gospodinja Antonia Dipace, zdravnik Sergio Zamboni in profesorica Cristina Cazzola, zdravnik Luigi Blokar in profesorica Maria Guadagni, električar Giulio Serplini in prodajalka Angela Brunzin.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30-22.00 »Erotic sex orgasm«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Zaprt.

VERDI 16.00-22.00 »Professione giustiziere«.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.

PRINCIPE Zaprt.

RONKE 21.00 »Prova d'orchestra«. Režija F. Fellini.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Hladen kot led«. SVOBODA 20.30 »Pozor nevarnost, žene v akciji«.

DESKLE 19.30 »Norosti v kampus«.

POGREBI

9.30 Valentino Nanut iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Štandrež; 11. uri Bruno Černic iz Ajdovščine v cerkev in na pokopališče v Podgoro.

prispevki

Za kulturno-športno središče na Vrhu darujeta družini Križman in Stare (Vrh-Kontovel) 100.000 lir.

Za kulturno-športno središče na Vrhu je prispeval Oskar Devetak, Vrh 25, 50.000 lir. V isti namen je Ludvik Cotic Vrh 62, prispeval 50.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karle Petjejan por. Kolčin darujeta Milica in Kazimir Brajnik 20.000 lir v sklad za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

Danes seja pokrajinskega sveta

O gospodarski problematiki bo govor danes na izredni seji pokrajinskega sveta v Gorici. Pričela se bo ob 17. uri. Načelniki skupin in župani so se že seznanili z vsebino vladnih predlogov za pospešitev gospodarstva v goriški in tržaški pokrajini. Na današnji seji pa bo deželni odbornik Rinaldi govoril o smernicah in vsebini deželnega zakona št. 115, ki ga je pred nekaj tedni sprejel deželni svet.

Prispevek Briški gorski skupnosti

Briški gorski skupnosti je za razna dela na njenem območju deželna vlada nakazala 2.130.000.000 lir. O načrtih Briške gorske skupnosti smo v našem dnevniku že poročali. Zahteve so seveda bile večje, vendar je bilo to nekaj običajnega za vse gorske skupnosti, saj so vse predložile prošnje za čimveč prispevkov. S tem denarjem nameravajo urediti vodovod v nekaterih predelih krminske občine, zgraditi zadrugi center za vinogradnike in živinorejce v Dolenjah ter urediti vodovodno-namakalne naprave v Števerjanu.

Danes proces žene tržiškega zdravnika

Maria Antonietta Balin - Ferrari, žena znanega tržiškega primarija, ki je sredi prejšnjega tedna okradla Banco del Friuli v Cordovadu, bo imela danes popoldne proces na sodišču v Pordenonu.

Možje in žene so se pomerili na tekmovanju v košnji v Gabrjah

S tekmovanjem v košnji in plesom ob zvokih ansambla »Lojzeta Furlana« se je v nedeljo v Gabrjah zaključila vaška šagra. Že v kasnem popoldnevu se je na prireditvenem prostoru zbrala velika množica ljudi, ki je prisostvovala letošnjemu že sedmemu tekmovanju v košnji. Organizator tega tekmovanja Bernard Florenin nam je povedal, da so pred sedmimi leti začutili potrebo po uvedbi nekaj novega, saj ni imela več šagra tiste privlačnosti kot nekdanj. Od takrat vsako leto priredijo tekmovanje v košnji kjer žanjejo velik uspeh.

Od prireditvenega prostora do travnika »Pri ogradi« je množico s pristno slovensko pesmijo spremljal domači narodnozabavni ansambel. In že se je tekmovanje začelo. Komisija, ki so jo sestavljali Ivo Kovic iz Rupe, Ivan Petejan s Peči in Viljem Zavadlav iz Štandreža, je najprej pregledala kako so nastopajoči sklepali kose, ocenjevali pa so še hitrost, čistost in stil košnje. Končni zmagovalec je torej bil res popoln kosec. Po hudem boju je v moški konkurenci zmagal domačin, 58-letni Drago Milič, za nagrado pa je seveda dobil novo koso. V ženski konkurenci so si bile tekmovalke med

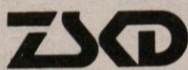
seboj bolj enakovredne. Z minimalno prednostjo je slavila Vrhovka Marica Černic pred Sovodenjko Marijo Marušič.

Zmagovalka nam je povedala, da ona ne kosi travo le na tekmovanjih, dnevno si mora na ta način priskrbeti hrano za svojo kozo. Tudi njena sovaščanka Romana Černic veliko »trenira«, saj ima kar 50 zajcev. Ona je na včerajšnjem tekmovanju pogre-

šala mladino, saj so nastopali le starejši. Adrian Vižintin iz Dola včeraj ni imel sreče. Že po nekaj metrih se mu je pokvarila kosa in je moral zato odstopiti. Sicer pa pravi, da na podobnih tekmovanjih nastopa večkrat in je v Sempolaju zasedel drugo mesto. Andrej Kovic s Peči se je že cel teden vadil, saj ni kosil že vrsto let.

V moški in ženski konkurenci so se pomerili naslednji kosci: Andrej Kovic, Drago Milič, Franc Kovic, Marčelo Visintin, Adrian Vižintin, Albert Žužič, Alberto Škrk, Marija Marušič, Romana in Marica Černic in Alma Juren.

Izven konkurence sta se pomerila še župan iz Sovodenj Vito Primožič in »župan« z Oslavja Milko Klanjšček. Na tem tekmovanju ni bilo zmagovalca, saj je bil Sovodenjec hitrejši, Oslavec pa je imel lepši stil in bolj čisto košnjo.

vabi na poletno gledališko predstavo Daria Foja

BURKAŠKI MISTERIJ

(Mistero buffo)

Danes ob 21. uri na dvorišču goriškega Dijaškega doma

Tudi tenis v Doberdobu

Pred kratkim je doberdobska občinska uprava sprejela sklep o delni preureditvi občinskega parka. Kjer so postavljeni kioski za jedao in pijačo bodo dodali 15 metrov dolgo in 4 metre široko betonsko ploščo.

Doberdobska mladina je večkrat izrazila željo po podaljšanju asfaltnega igrišča, ki je sedaj primerno le za

nekatero športne panoge. Občinska uprava je ugodila izraženim željam in tako bodo v Doberdobu na istem igrišču lahko igrali tudi tenis, saj bo igrišče približno 10 metrov daljše. Na občini so nam povedali, da dela spadajo v okvir asfaltiranja in preurejanja občinskih cest in da bodo dela na občinskem prireditvenem prostoru stala približno 6-7 milijonov lir.

400 mladih brez dela

Brezposelnost v novogoriški občini ni posebno pereča iz zaskrbljujoča. Ob približno 22 tisoč zaposlenih imajo v občini prijavljenih 400 fantov in deklet, ki nimajo dela in bi se radi zaposlili. Gre za absolvente raznih šol, delavce razpih poklicev in tudi za nekvalificirane ljudi, od katerih bi se nekateri prvič zaposlili. Toda kvalifikacijska sestava brezposelnih najbrž ni skladna z zahtevami in potrebami podjetij. Delovne organizacije namreč iščejo mnogo več novih delavcev, kot pa jih je na seznamu brezposelnih v novogoriški občini.

Kaže, da šole ne usposablajo strokovnih kadrov takšnih poklicev in usmeritev, ki jih potrebuje gospodarstvo v sedanjem težavnem obdobju. Treba pa je tudi opozoriti, da se nekateri od brezposelnih sploh ne nameravajo zaposliti, ker imajo očitno druge vire in možnosti za preživljanje.

Padel z motornega kolesa

Včraj jutraj so v goriško bolnišnico sprejeli 50-letnega Alberta Makusa iz Ščednega. Med vožnjo s svojim

motornim kolesom je Makus spregledal luknjo na cesti in padel. Ob sprejemu v bolnišnico so mu ugotovili možganski pretres in udarce po cellem telesu in so si zato pridržali prognozo.

Pridržana prognoza

V nedeljo zvečer je pri Doberdobu zaradi spolzke ceste izgubil nadzorstvo nad svojim avtomobilom Oreste Gergolet iz Gorice. Sprejeli so ga v tržaško bolnišnico s pridržano prognozo.

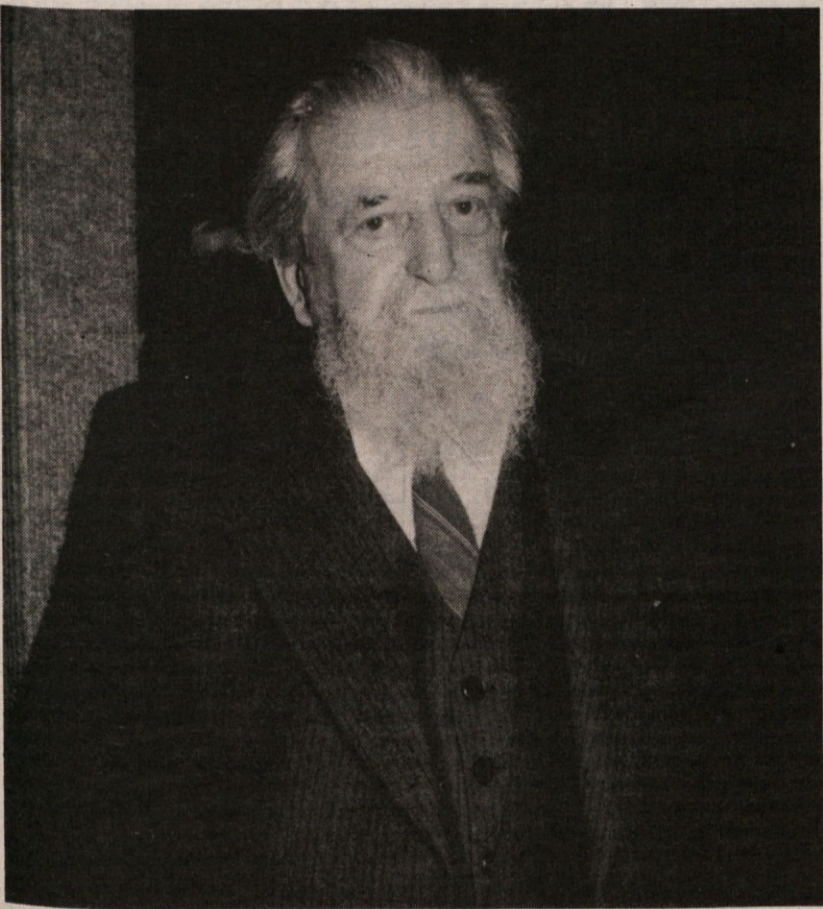
izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 21. in 22. t. m. izlet v Karnijo z vzponom na Monte Zermuda in Rejškofel (na Koroškem). Odhod ob 6. uri izpred bencinske črpalke pri ločnem mostu.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Verdičev korzo 57, telefon 84-879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Al Redentore, Ul. Fratelli Rosselli 23, tel. 72-340.

Božidar Jakac: 85-letnik

Veliki mojster Božidar Jakac je včeraj praznoval pomemben življenjski jubilej. Jakac, ki sodi v vrh slovenske likovne umetnosti, je bil pred nedavnim gost galerije Tržaška knjigarna. Umetniku ob njegovem 85. rojstnem dnevu iskreno čestitamo.

Fulvio Tomizza: Il male viene dal Nord

Krepko izrisan karakter »modernega« junaka

VERONIKA BRECELJ

S svojim zadnjim romanom *Il male viene dal Nord* (Zlo prihaja s severa) stopa Tomizza v obdobje velikih gibanj za obnovo rimske Cerkve, reformacije in protireformacije in nam v svojevrstni kroniki slika življenje koprškega škofa Piera Paola Vergeria Mlajšega. Osebnost, ki še danes vzbuja pri poznavalcih izredno različna mnenja, je Tomizza pritegnila kot mladega maturanta v prvih mesecih po osvoboditvi. Minilo pa je več kot dvajset let, preden je Tomizza na podlagi številnih dokumentov, izmed katerih niso bili nekateri še nikoli objavljeni, zgradil obširen zgodovinski roman.

Življenje Piera Paola Vergeria se je izteklo kot v parabolah. Mlad in navdušen pravnik nato nuncij in škof v rodnem mestu Kopru se je polagoma oddaljil od rimske Cerkve in stopil na stran nekdanj osovraženi »luterancev«. Kdaj je prišlo do trenutka, ki je tako spremenil Vergeriovo življenje in pa, je šlo za resnično spreobrnitev, ali je pri tem igrala glavno vlogo prefinjena taktika človeka, ki je znal spretno zamenjati gospodarja? Tomizzov roman skuša dati odgovore na ta vprašanja, vendar daje bralcu možnost, da sam izreče zadnjo sodbo.

Pier Paolo Vergerio se je rodil kot peti sin nekoliko ubožane patricijske družine v Kopru leta 1498. Z dvema bratoma je šel študirat pravo v Padovo in Benetke ter dosegel doktorat tako v civilnem kot cerkvenem pravu. Izredni govorniški talent mu je omogočal, da je opravljal odvetniško delo z odličnim uspehom, tako da je kmalu napredoval in si zagotovil mesto sodnika v Veroni. Že nekaj let nato je doživel neverjeten vzpon, ko si ga je papež Klement VII izbral za svojega tajnika in ga proglasil za nuncija na avstrijskem dvorcu habsburškega kralja Ferdinanda, brata cesarja Karla V. Vendar se je mesto poslanika kmalu izkazalo za nevhvaležno, saj je bil razpet, v križanju interesov med rimsko stolico in habsburškim dvorcem, med dvema gospodarjema.

Vergeriove nelepe lastnosti so burno izbruhnile ob smrti papeža Klementa VII. Če je bila za nuncija novica mogoče celo razveseljiva, saj je od skopega papeža le redko prejemal plačo, pa je po drugi strani prevladal strah, da bi izgubil svoje mesto. Na vse strani je pisal pisma, v katerih je tožil nad lastno usodo in se hlapčevsko ponujal novemu papežu. Novi vatikanski glavar Pavel III je njegove prošnje uslišal in mu obnovil mandat. Papež je želel, da bi s koncilom prišlo do sprave v razdeljeni Evropi in poveril nunciju nalogo, da ga pripravi.

V več kot sedem mesecev dolgem potovanju po nemških tleh je imel

Vergerio srečno roko in si je znal tako zagotoviti udeležbo in podporo za koncil tamkajšnjih vladarjev. Pot ga je zanesla do Wittenberga, kjer se je srečal s samim Lutrom in se v svoji vžrežnosti kmalu prepričal, da je novi reformator delo hudica in da rev prihaja, po Jeremijevih besedah, vse zlo s severa.

Uspehi na Nemškem so v Vergeriu vzbudili dokajšnjo prevzetnost, tako da ni vedno spoštoval navodil, ki so prihajala iz Rima. To je seveda nemalo motilo papeža, ki se je skušal čim prej znebiti nekoliko preveč svojeglavega nuncija. Poklical ga je v Italijo in mu podelil koprsko škofijo. Precej užaljen zaradi »skromnega plačila« in pa tudi, po njegovem mnenju nazadovanja, je novi škof Vergerio čakal na koncil. A posebna počasnost, ki je urejala takratno politično življenje in ki je na svojevrsten način z odlašanjem reševala odprta vprašanja, je bila vzrok, da se je koncil začel z veliko zamudo. Medtem so se na političnem obzorju že pokazali prvi oblaki; spori med Habsburžani in francoskim kraljem so botrovali, da je koncil propadel.

Vergerio se je pri tem čutil neposredno prizadet, zraven tega so mu življenje grenili nedopustni pogoji pri vodenju koprške škofije. Škofova duša je poleg hlapčevske narave skrivala precejšnjo upornost, takš da je prišel v spor z nekim vatikanskim uslužbencem. Svoje dejanje pa je moral plačati z izobčenjem. Neprizakovan udarec je drugače zvitega in zgovornega škofa popolnoma potrl, a obenem prižgal v njem maščevalnost. Čeprav je Vatikan izobčenje preklical in mu zagotovil škofovsko mesto, se Vergerio ni mogel pobotati z Rimom. Medtem se je namreč približal novim verskim tokovom italijanske reformacije, to je evangelicizma, s tem pa tudi »saskemu blagu« — protestantizmu — »ki ga ni mogoče uničiti niti z ognjem«. V Koper se je vrnil prepojen z reformistično miselnostjo, zoperstavil se je čaščenju svetnikov in kupovanju odpustkov. Tamkajšnja razuzdana duhovščina pa ga je v odgovor obtožila beneški oblasti luteranstva. Proces je potrdil obtožbo, zato se je moral Vergerio umakniti. Zatekel se je v Švico, kjer je v mrzličnem delu sestavil vrsto spisov naperjenih proti rimski cerkvi in njeni pokvarjenosti. Svoja zadnja leta je preživel v nemškem mestu Tübingenu, kjer so prav v tistih letih nastali prvi slovenski knjigi, Katekizem in Abecednik, ki jih je pod psevdonimom Philopatridus Illyricus sestavil Primož Trubar.

V svojem romanu je Tomizza nihal med napetim nizanjem dogodkov in lahkotnejšimi, sproščenimi toni. Lahko bi trdili, da je napisal roman o velikem upanju in še večjem razočaranju človeka, ki je svojo življenjsko usodo doživljal kot veliko krivico. Po drugi strani pa bi lahko zapisali, da je znal spretno risati večno ogorčenega polemika, ki bi bolj kot v zgodovino spadal v slabo farso. In prav iz te bogate, žive osnove raste poglavitna odlika romana: vseskozi nov, z ostrim psihološkim darom in zgodovinskim gradivom osvetljeni in krepko izrisan karakter »modernega« junaka.

Poletno razglabljanje o solfeggio

MILOŠ PAHOR

Pred dnevi mi je prišel v roke obrazec, ki ga uporabljajo v osnovnih šolah v Sloveniji. ...Učence je pokazal poseben uspeh v šoli na naslednjih področjih: (glasba, matematika, literatura, tehnika, šport, tuj jezik...)» ...Prebral sem še enkrat, ker se mi je zdelo neverjetno, da bi bila glasba na prvem mestu. To me je zavedlo v razmišljanje... Mogoče bi umestnost glasbe bolje razložili nje... Psihologi in sociologi: koliko pozornosti posveča naša šola čustveni komponenti otrokove osebnosti? Ali ni prav ta bistvena važnost za družinsko življenje, zlasti ko otrok odraste in si ustvari lastno družino? Po drugi strani pa se lahko vprašamo, koliko koristi šolsko poznavanje tehnologije, posebno danes, ko se ta vsak dan spreminja. Znanje, ki si ga pridobimo danes, bo jutri mogoče že zastarelo: v takem svetu bi morali pogosto več pozornosti prav razvoju mentalne elastičnosti. Če govorimo o glasbi, o modernosti, o elastičnosti, pa nam misel kar sama preide na konservatorij, kot imenujemo glasbeno šolo v Italiji. Učni programi so tu več kot petdeset let stari in danes odgovarja ta šola bolj slabo svojemu prvotnemu namenu: strokovno usposobiti poklicne glasbenike. Seveda ni tu primerno mesto, da bi razpravljali o ustroju konservatorija, mogoče pa ne bo odveč, če spregovorimo o problemu, ki zanima sorazmeroma širok krog bralcev. Tak problem je gotovo solfeggio, saj se z njim sreča prav vsak začetnik v glasbi. Če bi sešteli vse ure, ki jih naši začetniki in manj začetniki posvečajo solfeggiu in če bi postavili enačbo čas = zlato... Kaj je solfeggio? Če zapojemo pesem, ima ta navadno tudi neko besedilo. Če namesto besedila pesmi pojemo (izgovarjamo) imena not, je to solfeggio; če pa note samo izgovarjamo, je tudi to

solfeggio, vendar ga tokrat imenujemo govornjeni solfeggio (solfeggio parlato), v nasprotju s prejšnjim, ki ga pojemo (solfeggio cantato). Večkrat slišimo, da je prav solfeggio tista osnova, ki je neobhodno potrebna za vsak začetek v glasbi. Običajno študiramo solfeggio na konservatoriju tri leta, v šoli Glasbene matice pa pet let; ali je res tako pomemben, da mu moramo posvetiti toliko časa? (Poleg tega, da večkrat prav suhoparni solfeggio povzroči odpor do glasbe).

Poglejmo, kaj misli o solfeggiu italijanski strokovnjak Giorgio Colarizi. Ko govori o smislu za ritem, pravi: »Vedno nas zmede dejstvo, da večina učencev v naših glasbenih šolah po treh letih specializiranega študija, potem ko so zmogli v solfeggiu najbolj vratolomne akrobacije, z instrumentom tudi pri enostavnejši skladbi ne zaigrajo ritma na dostojni višini. Istočasno pa opazimo, da igrajo z instrumentom ritmično dobro tisti učenci, ki imajo za to naravni dar in ki bi si v praksi znali pomagati tudi brez študija solfeggia. To dejstvo bi nas moralo že kdaj privedi do premisleka. Na podlagi dejstev lahko le ugotovimo, da govornjeni solfeggio ne more vzgojiti smisla za ritem. Poglejmo zdaj zgodovinske razloge za to, vendar naj bo jasno, da nespornost obstoji v tem, ker smo trdili, da je solfeggio osnova glasbe, namesto da bi rekli da je ritem osnova glasbe. In razlika ni prav majhna.«

Nadalje Colarizi razlaga kako in zakaj je nastal govornjeni solfeggio in nato nadaljuje: »skromnim začetkom je sledil bujen razvoj, ki je omogočil spoprijemanje z vsemi ritmičnimi težavami, njihovo analizo in stopnjevanje do najbolj vzvišenih viškov. Ker je to postala intelektualna, v bistvu matematična igrice, besednim virtuoizmom ni bilo več meja. Najbolj nemogoči ritmi, tudi taki, kakršnih nista uporabljala nikdar niti Stravinski ali Bartok, so postali z nekoliko potrpljenja študentkom dosegljivi. Vse to brez kakršne koli koristi, vendar, saj je znano, da uživanje čiste zna-

nosti ne sme biti zainteresirano. Negativni rezultati niso odvrnili nekaterih profesorjev od nadaljnega izpopolnjevanja govornjenega solfeggia. V prepričanju, da je to edini način, da začetnikom posredujemo ritem, so mislili da je pozitivno prav to, da predmet pridobiva na ugledu. Vendar pa ne moremo imeti vsega. Metafizike ne dosežemo brez poglobljenega študija in tako je zmanjkalo časa za drugo.«

Colarizi še razlaga, da si pravi smisel za ritem lahko pridobimo le če je pri ritmičnih vajah soudeležen miselni sistem, tega pa ne moremo nadomestiti s »suhoparnim in brezizraznim recitiranjem mrtvih zlogov.« Govornjenega solfeggia kot ga poznamo mi, ne poznajo v drugih deželah, in vendar ne moremo trditi, da bi bile nemške glasbene šole slabše.

Ali ima za nas tako razglabljanje o solfeggiu kakšen smisel? Če študiramo na državni šoli, se moramo vsekakor podrediti državnim programom. Vendar je tudi v tem primeru zelo važno, da točno vemo, kaj je koristno in kaj je samo neobhodno potrebno. Podaljševanje študija solfeggia prav gotovo ne pomeni temeljitejšega študija in iz lastne prakse lahko povem, da je pri otroku, ki je ritmične probleme rešil po naravnejši poti, dovolj eno leto specifičnega študija za delanje izpita iz solfeggia na konservatoriju. Še bolj je seveda nesmiselnost takega solfeggia očitna, ko se odločimo za glasbo iz ljubiteljskih razlogov. Saj je glavno merilo v glasbi (če naj bo to umetnost) izrazna moč, te si pa gotovo ne moremo utrditi z »brezizraznim izgovarjanjem mrtvih zlogov«, saj še v šoli skušamo pesmico »z občutkom« deklamirati.

Zaključujem to »poletno razglabljanje o solfeggiu« s skromnim upanjem, da bo to vsaj kateremu staršu koristno in da bo vsaj kateremu otroku prihranilo nepotrebno grenko kapljico ob veselju z glasbo.

Razmišljal je, čemu ga Smeli kliče v štab. Spadali so v Zidanski bataljon kot njegova peta četa, v enoto, ki se je bojevala z Italijani na Notranjskem in že nekaj časa uživala blagodat osvobojenega ozemlja. Ker sta doslej vzdrževala stike z bataljonom le Frane in včasih Sulc, Karlo še ni vedel, kaj pomeni svoboda, ko čete lahko spe v vaseh, ko Osvobodilna fronta organizira zaledne enote, narodno zaščito pa bolnišnice in oskrbovalno službo.

S Smelim se bo moral dogovoriti, da bodo vzeli njegovi sestri v »deklško četo«, mlajša brata pa v kako zaledno enoto. Tudi vse druge premlade in prestare, ki niso sposobni izjemnih naporov, bo poslal tja; Brkinska četa je namreč porasla na 60 mož in ni mogla več manevrirati med gosto posejanimi postojankami.

Pred Edvinom je okorno stopal izdajalec iz Srenj. Noge so mu bile svinčeno težke, slutil je, da ga na Notranjskem čaka smrt. Ni razumel, zakaj ga sploh vlečejo tja. Pričakoval je, da ga bodo ustrelili pred četo. Pripeljal je Italijane na Črni studenec, imel je nalogo ubiti poveljnika Karla in si zapomniti vse kmete, pri katerih se bo četa ustavila ter ji bodo dali prenočišče in hrano. Ni mu šlo v glavo, da so ga tako naglo zajeli. Dan po neuspeli sovražnikovi hajki je prosil poveljstvo, da ga pusti domov po obleko in osebne potreščine. Prišel je v mraku. Pred hišo ga je čakala četna patrulja. Samo zvezali so mu roke in šel je z njimi, krotek kot ovca in vdan v usodo.

Karlo in Aleš sta ga zaslišala. Nista mogla verjeti, na kakšen način Italijani lomijo naše ljudi in jih silijo v izdajstvo. Prav zato sta ga sklenila peljati v

bataljonski štab — da bi tam videli, kaj vse se dogaja z ljudmi, preden stopijo na pot, s katere ni vrnitve.

Da bi našli prostovoljce, ki bi tvegali glavo za denar, je bilo malo verjetno. Še tisti, ki so jih s silo vrinili med partizane, niso izvršili svojih nalog; partizani so jih odkrili in odstranili.

Pred nekaj dnevi je bil Karlo s patruljo v dolini. Od aktivistov so izvedeli, da je reka naplavila truplo njim dobro poznanega sodelavca, ki so ga Italijani pred nedavnim zaprli in ga strahotno mučili, potem pa so ga nenadoma izpustili. Doma je povedal, da so ga obesili za roke med vrata, mu razkrečili noge in mu na spolovilo obesili utež. Vedeli so, da ima doma dekle, s katero se namerava poročiti. Nategovali so ga, dokler ni klonil in povedal, da bo delal zanje. Obljubil jim je celo, da bo šel v četo in izvršil vse, kar bodo od njega zahtevali. Med drugim tudi to, da bo poizkusil ubiti poveljnika Karla Masla. Domov je prišel tako zdelan, da ga niso poznali. Kmalu je spoznal, da so ga v ječi pohabili in da ni več možki. Napisal je poslovilno pismo za starše in za svoje dekle. V njem je razložil, kaj so z njim počeli in zakaj ne more več živeti.

Navezal si je kamen za vrat, šel na most in skočil v reko. Sli so ga pogledat, ko je ležal na mrtvaškem odru. Vaščani so pri njem bedeli ter vsi zbegani in prestrašeni molili. Nihče ni vedel, kaj se bo zgodilo naslednji dan in kdo bo na vrsti.

Ko so Karlo, komisar Aleš, bratje Frane, Edvin in Lojze ter Trenta pokropili tragično preminulega, je eden izmed vaških starcev vprašal:

»Karlo, povej nam, kaj naj napravimo, če nas bodo še naprej prijemali tako surovo?«

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

195.

Kristina, ki ni spala vso noč, se je prestopala, kot bi hodila v sanjah. Veke so ji postajale težke, misli okorne, le trdna volja jo je držala pokonci. Žal ji je bilo, da je Karlo prehitro odšel. Lahko bi bil vzel fantiča s seboj na Notranjsko, kjer je svobodno ozemlje; tod, kjer jih gonijo iz dneva v dan, ne bosta vzdržala, saj še ona in Marija komaj.

XVII.

Karlo Maslo je hodil prvi v koloni. Za njim je šel njegov brat Edvin, ki je pustil mitraljez v četi, potem izdajalec iz Srenj, nekaj borcev in Kovačeva družina, dobri aktivisti, ki so se izmaknili italijanski aretaciji. Upali so, da bodo na osvobojenem ozemlju onstran biveše meje našli zavetje, kamor ne bi segla maščevalna roka fašistov. Na začetku pa je bil Franc Trenta, da se ne bi kdo izgubil ali zaostal.

Kar podnevi so hodili skozi gozdove v smeri nekdanje meje, ki ni bila stalno zastražena, pač pa so bile tam občasne zasede. Karlo se je zanesel na svoj občutek, da bo zaznal Italijane v zasedi prej, kot bodo oni zanzali nje.

Kolesarska dirka po Franciji

Francoz Fignon prevzel vodstvo

L'ALPE D'HUEZ — Francoz Laurent Fignon je prevzel vodstvo v skupnem vrstnem redu na kolesarski dirki po Franciji. Potem ko je v nedeljski etapi na kronometer dolgi 22 km po vzpetini na La Ruchère zmagal pred Kolumbijcem Herrero in zmanjšal zaostanek za vodilnim Bartheaujem za 3'44", je v včerajšnji gorski etapi od Grenoble do L'Alpe d'Huez zasedel drugo mesto za izrednim Kolumbijcem Herrero in s precejšnjo prednostjo prevzel rumeno majico Bartheauja, ki je prišel na cilj z več kot 11-minutnim zaostankom. Fignon je skoraj za 3 minute prehitel tudi svojega najnevarnejšega tekmečarja Hinaulta in je sedaj najresnejši kandidat za drugo zaporedno zmago na tej dirki.

Včerajšnja 151 km dolga etapa je bila izredno zahtevna, saj so morali kolesarji premagati 1160 m višinske razlike in se prekov vrhov povzpeli na cilj v L'Alpe d'Huez, ki leži

na nadmorski višini 1860 m, kjer je bil s 45" prednosti pred Fignonom najhitrejši Kolumbijec Herrera. Danes bo na sporedu 185,5 km dolga etapa od L'Alpe d'Huez do La Paigüea.

Vrstni red 16. etape na kronometer: 1. Fignon (Fr.), ki je 22 km od Les Echeles do La Ruchère prevozil v 42'11"153, s povprečno hitrostjo 31,291 km na uro; 2. Herrera (Kol.) po 25"; 3. Delgado (Sp.) po 32".

Vrstni red 17. etape: 1. Herrera (Kol.), ki je 151 km od Grenoble do L'Alpe d'Huez prevozil v 4.39'24" s povprečno hitrostjo 32,426 km na uro; 2. Fignon (Fr.) po 49"; 3. Arroyo (Sp.) po 2'27"; 4. Millar (VB) po 3'05"; 5. Acevedo (Kol.) po 3'09".

Skupni vrstni red: 1. Fignon (Fr.) 79.24'56"; 2. Bartheau (Fr.) po 4'22"; 3. Hinault (Fr.) po 5'41"; 4. Millar (VB) po 8'25"; 5. Lemond (ZDA) po 8'45"; 6. Veldscholten (Niz.) po 9'03" itd.

ATLETIKA

Še trije atleti v Los Angeles

CAORLE — Atletsko srečanje med B reprezentancama ZRN in Italije so s 123:97 nepričakovano dobili Italijani. To jim je do sedaj proti močnim zahodnonemškimi atletom uspelo le enkrat pred štirimi leti. Nedeljsko tekmovalje pa je za nekatere atlete bilo zadnja možnost, da si priborijo mesto v olimpijski reprezentanci. To je uspelo Badinelliju v troskoku, Ghesiniju v metu kopja, v Los Angeles pa bo odpotoval tudi Mei v teku na 1500 metrov. Uvrstitev v olimpijsko reprezentanco pa je spodletela zaprekaš Tozziju, ki se je v nedeljo slabo odrezal.

V četrtfinalu Davisovega pokala

Hud poraz Italije

BRISBANE — Četrtfinalni dvoboj Davisovega pokala med Italijo in Avstralijo se je zaključil z zmago Avstralcev s 5:0. V nedeljo so odigrali preloženno srečanje dvojic Edmonson - McNamee in Ocleppo - Panatta, ki se je zaključilo z rezultatom 3:6, 7:5, 6:4, 6:3. S to zmago je Avstralija povedla s 3:0 in si tako že zagotovila nastop v polfinalu.

Včeraj so odigrali še preostali srečanja. Ker nista več odločali o končnem zmagovalcu, so igrali le na dva zmagana seta. Fitzgerald je Panatto premagal s 6:4, 8:10, 6:2, Cash pa je premagal Ocleppea z rezultatom 9:7, 6:4.

Italija se tako poslavlja od Davisovega pokala z rezultatom, ki ni odraz realnega razmerja med ekipama. Avstralija se bo v polfinalu srečala

z ZDA, ki so premagale Argentino s 5:0. Srečanje med Švedsko in Paragvajem se je zaključilo s 4:1 za Skandinavce, ki se bodo v polfinalu pomerili s ČSSR, ki je izločila Francijo s 3:2.

EP v košarki za kadetinke

Sovjetska zveza prvak

PERUGIA — V nedeljo se je končalo evropsko prvenstvo v košarki za kadetinke. Po pričakovanju so slavile igralkе SZ, ki so v finalu premagale Bolgarijo z 72:66. Bronasto kolajno je osvojila Italija z zmago nad Nizozemsko 69:66. Razočarale so Jugoslovanke, ki so bile šele sedme.

Danes predstavitev Triestine

TRST — Danes ob 11.00 bo predsednik tržaškega nogometnega drugoligaša De Riù v Park hotelu Obelisco s predstavitvijo prenovljene ekipe Triestine uradno otvoril novo nogometno sezono, od katere pri Triestini mnogo pričakujejo. V naslednjem prvenstvu bodo za tržaško ekipo nastopali naslednji igralci: Bagnato (letnik 1960) - branilec; Biagini (1961) - libero; Bistazzoni (1960) - vratar; Braghin (1959) - branilec; Braglia (1955) - vezni igralec; Cerone (1962) - branilec; Chiarenza (1954) - branilec; Costantini (1962) - branilec; Dal Prà (1961) - vezni igralec; De Falco (1959) - napadalec; De Giorgis (1957) - napadalec; D'Ottavio (1959) - napadalec; Gamberini (1961) - vezni igralec; Pelosin (1957) - vratar; Romano (1960) - vezni igralec; Vailati (1955) - vezni igralec.

Z jadrarno desko od Cervie do Pulja

Zaradi popolnega brezvetrja Poljšak in Žetko ob rekord

Poldrugi dan so na jadrarnih deskah prestali na odprtem morju. Niso uspeli popolnoma uresničiti svojih načrtov, a so vseeno prejadrali Jadran od Cervie do Pulja. Tak je bil končni obračun treh deskarjev, ki so v četrtek, 13. t.m., odjadrali iz Cervie, zato da bi prečili Jadran do Pulja v manj kot enainvajsetih urah, kar bi bil nov rekord na tej razdalji.

David Poljšak in Aleš Žetko, deskarja pri TPK Sirena ter član ljubljanskega Wk Veter Peter Šturm so bili ustrezno pripravljeni na tako zahtevno preizkušnjo, niso pa upoštevali vremenskih okoliščin, ki so jim onemogočile popoln uspeh.

Poljšak se je komaj vrnil iz Pulja. Srečali smo ga v krogu prijateljev na sedežu TPK Sirena. Videti je bil zelo sproščen in tudi zadovoljen...

»Odpotovali smo v četrtek, potem ko smo kar tri dni zamenjali čakali na ugoden veter,« nam je povedal David. »Odjadrali smo nekaj po osmi zjutraj, ko je pihalo s kopnega, a smo se že po dveh urah jadriranja znašli v popolnem brezvetrju, ki je trajalo do popoldneva, ko je zapihal rahel vetrič, ki je pihal le do sončnega zahoda, ko se je spet poleg. Ponoči smo imeli posebne kemične luči in smo se čim tesneje držali pomožne jadrnice, saj bi nas močan tok v nasprotnem primeru zavedel v napačno smer. Večji del noči pa smo ležali na deski in skušali zaspati v pričakovanju vetra.«

»Poleg vremenskih neugodnosti, ki so vam preprečile izboljšanje Balinijevega rekorda, katere so še bile največje težave med jadranjem?«

»Priznam, da je bilo prečenje manj naporno kot sem pričakoval. Glavne težave so bile vezane na pomanjkanje spanja bolj kot na fizično utrujenost. Poudaril pa bi, da je izredno neugodno, ko si prisiljen prestat 33 ur na deski, ne da bi se lahko dejansko premikal. Kljub vsemu pa je bilo lažje kot smo pričakovali. Ob ugodnem vremenu bi bila celotna zadeva verjetno mnogo bolj naporna, vendar pa bi tudi trajala mnogo manj časa.«

»Vas je kdo pričakoval v Verudeli (Pulj), kjer ste pristali?«

»Petnajst milj pred ciljem smo dobili radijsko zvezo s Piranom, Puljem in Postojno, tako da so lahko posredovali vest o našem prihodu v Ljubljano. Na cilju pa ni bilo nikogar, tudi ker sami nismo vedeli, kdaj

bomo prispeli. Takoj po prihodu, ko sem stopil na kopno, sem pod nogama še čutil gibanje vode. Ta občutek je trajal še nekaj časa, preden sem se spet prilagodil na trdnost zemlje.«

»Katere zanimivosti bi še navedel?«

»Med jadranjem smo opazili pet morskih želv, posadka pomožne jadrnice pa je s trnkom ulovila malega morskega psa. Med jadranjem smo tudi večkrat padali v vodo, ker smo zasпали pri trapezu.«

»Zakaj pa niste preložili datuma odhoda?«

»To ni bilo več mogoče. Kot sem že povedal, smo predhodno že dvakrat brezuspešno startali. V četrtek pa smo morali odpluti, ker je bila pomožna jadrnica na razpolago samo še za en dan.«

»Kaj pa načrti za bodočnost?«

»V kratkem bom sodeloval na regatni v Chioggii, ki bo veljavna za vse državo in za consko prvenstvo, konec septembra pa se bom udeležil državnega prvenstva, ki bo na Sardiniji, v Cagliariu.«

»Kaj bi še dodal?«

»Rad bi se zahvalil vsem pokroviteljem, Borisu Premruju, za pomoč pri organizaciji prečenja ter še Ediju Filipčiču in TPK Sirena. Poleg tega bi se rad zahvalil še režiserju Juretu Pervanji in operatorju Radu Likonu, ki sta posnela film o prečenju.«

Tako je David Poljšak sklenil pogovor o tej edinstveni preizkušnji, ki je res nevsakdanja stvar na področju telesne kulture v zamejstvu.

(Cancia)

Na sliki: naši deskarji pred odhodom. Poljšak in Žetko sta tretji oz. četrti od leve proti desni.

V Trstu za trofejo

»Profumeria Mimosa«

Danes in jutri bo v organizaciji društva »Pallacanestro Saba« na igrišču Servolane mednarodni ženski košarski turnir za trofejo »Profumeria Mimosa«. Nastopile bodo ekipe: Revija iz Šibenika, Slenska in Wrocław, MAFC iz Budimpešte in Società Ginnastica Triestina.

Drevi se bosta ob 20. uri pomerili ekipi Revija in Slenska; ob 21.30 pa Ginnastica Triestina in MAFC Budimpešta. Jutri bo ob 20. na sporedu mali finale, ob 21.30 pa veliki finale.

DREVI V KRIŽU

Izredni občni zbor ŠD Vesna

Drevi ob 20.30 bo v kriškem ljudskem domu izredni občni zbor ŠD Vesna, na katerem bi se morali dokončno določiti o bodočnosti društva. ŠD Vesna je kot znano imelo pred kratkim občni zbor, ki se ga je udeležilo veliko število članov

totip

1. — 1. Village Kitchen	X
2. — 2. Bachiz	2
2. — 1. Bwana Om	X
2. — 2. Ammirata	2
3. — 1. Tizzone	1
2. — 2. Vitrea	2
4. — 1. Panblu	2
2. — 2. Aremberg Om	1
5. — 1. Roman Wind	1
2. — 2. Pepper	2
6. — 1. Morus	2
2. — 2. Priman	1

KVOTE

12 (53 dobitnikov) - 6.316.000 lir
11 (946 dobitnikov) - 350.000 lir
10 (8.475 dobitnikov) - 37.000 lir

Pri goriškem Segafredu

Cilj je napredovanje

Prestop v najvišjo ligo in, če je mogoče, že v prihodnji sezoni. To je osnovni cilj, ki si ga je zastavila goriška košarska ekipa Segafreda, ki so jo včeraj uradno predstavili v Gorici. Na srečanju so bili poleg predstavnikov oblasti in športnih krogov še predsednik avtonomne košarske sekcije Vanello in Zanetti, lastnik podjetja, ki je letos dalo ime goriški ekipi.

Uvodoma je predsednik UGG Gino Coccianni naglasil potrebo po ustanovitvi avtonomne košarske sekcije, če so želeli obdržati ostale sekcije pri goriškem društvu. Predsednik Vanello je izrazil zadovoljstvo nad novim sponzorjem, ki je omogočil ekipi, da uresniči zastavljeni program. Lastnik Segafreda Zanetti pa je dejal, da se prvič sooča s to športno panogo, saj je doslej svoje sodelovanje namenil le avtomobilizmu formule 1. O vlogi košarke v goriški stvarnosti sta spregovorila deželni odbornik za šport Brancati in goriški župan Del Ben.

Ob zaključku pa so prisotnim predstavili ekipo, ki bo takole sestavljena (na spisku manjka ime še drugega Američana): Sergio Biagi (letnik 1960, 193 cm); Andrea Padovan (1967, 190); Davide Cestaro (1966, 196); Moreno Sfiligoi (1962, 200); Lauro Bon (1961, 200); Alberto Ardesi (1951, 194); Mauro Lorenzi (1967, 197); William Meyfield (1957, 202); Paolo Nobile (1965, 194); Andrea Zulini (1966, 183); Roberto Bullara (1964, 192); Luciano Borsi (1967, 201); Mauro Stramaglia (1967, 193). Trener bo Giovanni Asti, pomočnik trenerja Paolo Bosini.

● **ITALIJANSKI BOKSAR NINO LA ROCCA** je potreboval le 62", da je s k.o. premagal svojega nasprotnika Mehičana Elizonda, s katerim se je pomeril v nedeljo v Montecarl, kjer se bo verjetno v septembru pomeril s svetovnim prvakom v welterski kategoriji Američanom Don Curryjem.

Med jugoslovanskimi »zahodnimi« nogometnimi drugoligaši

Mariborčani morda nič slabši od Ljubljancanov

Komentar FRANCI BOŽIČ

Med jugoslovanskimi »zahodnimi« nogometnimi drugoligaši bo po enoletnem premoru spet tudi Maribor. »Vijoličasti« iz mesta pod Pohorjem imajo bogato tradicijo, od leta 1967 do 1972 so igrali celo v jugoslovanski prvi ligi, predlani pa so jih izključili iz druge lige zaradi znane afere »žoga« v zvezi s podkupovanjem sodnikov. V pravkar končanem prestopnem roku so se Mariborčani spet nekoliko okrepili, tako da se utegne zgoditi, da ne bodo nič slabši od ljubljanske Olimpije.

Maribor ima že desetletja prijateljske odnose z beograjsko Crveno zvezdo. Nekoč so v mariborskem ljudskem vrtu igrali celo pozneje sloviti igralci Bogičević, dva Jankovića, Mičević in drugi. Ti so v Mariboru začeli kariero, zdaj pa so v njihovi vlogi mladi Zvezdini upi Kljajić,

Čirković in Andrijević, ki jih je v prestopnem roku tokrat Crvena zvezda odstopila Mariboru. Vsi trije so pred dnevi že igrali za Maribor proti jugoslovanski olimpijski reprezentanci (Maribor je izgubil z 1:3) in dokazali, da bodo stebri moštva.

V tem prestopnem roku pa so k Mariboru prestopili še trije igralci, ki so nekoč z velikim uspehom že igrali za Mariborčane: Šarenac iz Olimpije, Vuksanović iz avstrijskega Sturm in Fatur iz mestnega tekmečarja Kovinarja. Vsi trije so sicer že precej v letih, vendar bodo s svojimi izkušnjami gotovo veliko pomagali. V taboru Maribora so računali, da se bo iz Avstrije vrnil tudi Stranković, toda kot kaže bodo starali brez tega napadalca, ki je bil nekoč njihov najboljši strelce. Maribor je računel še na nekaj okrepitev, toda prazna blagajna je opravila svoje, bolj sloviti igralci so ga zavrnil.

Maribor je glede na povečano konkurenco pustil oditi veterana Kram-

pla in Rečnika v Avstrijo, Fundaka pa k nekemu manjšemu klubu. Toda v Avstrijo hočeta tudi doslej najboljša mariborska igralca Kek in Jarc. Matjaž Kek je že v zimskem prestopnem roku mikal številne prvotnega, najbolj so ga oblegali možje iz Dinama in Crvene zvezde, toda zdaj so nanj očitno pozabili. Keka in Jarca bi pač rada ljubljanska Olimpija, toda drugoligaška konkurenca za ta dva igralca ni več zanimiva. Hočeta ali v jugoslovansko prvo ligo ali pa v tujino. Kek je menda že dogovorjen z avstrijskim prvotnim iz Spittala, za katerega igra tudi Ljubljancan Brane Oblak. Glede na to, da sta oba amaterja, je pot zanj odprta, toda vodstvo Maribora jima noče izdati izpisnic. Oba sta manjkala na uvodnih treningih, klub pa je celo zagrozil z disciplinskim postopkom.

Trener Maribora Vojislav Simeunović, ki je nekoč v prvi ligi igral za beograjskega Partizana in Maribor

je tokrat pripeljal »vijoličaste« v drugo ligo. Dolgo je napovedoval odhod, češ da je preutrujen, toda klubski funkcionarji so ga nazadnje le prepričali, da bo moštvo vodil tudi v drugoligaški konkurenci. Šušljalo pa se je že, da ga bo na krmilu zamenjal Zorko Hlavač, nekoč tudi že trener Maribora.

Selektor olimpijske reprezentance Ivan Toplak je po tekmi Jugoslavija - Maribor zelo pohvalno govoril o »vijoličastih«. »To moštvo ne more izpasti iz druge lige, prej bi lahko rekli, da se bo borilo za zgornji del lestvice. Maribor ima zelo solidne igralce, pa tudi publiko, ki bo 12. igralce,« je dejal Toplak, sicer mariborski rojak.

Zadovoljen pa je bil tudi trener Vojislav Simeunović: »Kar solidne okrepitve smo dobili, trije Zvezdini mladi upi bodo za nas veliko pomenili. Če se bosta premislila še Kek in Jarc, potem res ne bi smeli imeti te-

žav v zvezi z obostankom. V jesenskem delu, ki se bo začel 19. avgusta, bi morali osvojiti od 14 do 16 točk, spomladi, ko bomo bolj uigrani pa še več.«

V Mariboru pa imajo pred startom le nekaj problemov. Prvi je gotovo denar. Zadnja afera je namreč veliko sponzorjev odvrgla od »vijoličastih«. Računajo, da si bodo opomogli z denarjem od vstopnic, obisk naj bi v drugi ligi presegal 5 tisoč gledalcev. Bojijo pa se sodnikov, ki so pred dobrim letom plačali hud davek, potem ko je prišlo na dan, da so v Mariboru mnogi jemali podkupnine in darila. Mariborčani pa imajo veliko težav tudi z avstrijskimi klubi. Ti namreč stalno snubijo njihove najboljše igralce, ki se ponudbam z lepim kupčkom šilingov navadno ne morejo upreti. Kljub vsemu pa v Mariboru računajo, da tokrat ne bodo »plesali« eno samo leto, temveč, da bodo naposled dobili stabilnega drugoligaša.

Tradicionalni praznik Smučarskega kluba Devin

Pokal Grmada v skiroolkah osvojili Devinčani

V soboto popoldne se je v Praprotnu pričel društveni praznik Smučarskega kluba Devin. Po otvoritvi sta bili na vrsti dve tekmovalni in sicer v briškoli, v kateri se je pomerilo 33 parov, in ex tempore za otroke. Skupno je risalo 20 otrok, ki so bili porazdeljeni v štiri kategorije in sicer vrtec, osnovna šola (1. in 2. razred ter posebej 3., 4. in 5. razred) ter srednja šola. V ocenjevalni komisiji sta bili umetnici Florjančičeva in Škrkova, ki sta za vsako kategorijo izbrali tri najlepše risbe. V večernih urah so se ljubitelji glasbe zavrteli ob zvokih ansambla Taimis.

V nedeljo zjutraj je bilo vse živo, vsi so se pripravljali na tradicionalno tekmovalje v skiroolkah za 6. pokal Grmade. Skupno se je pomerilo 39 rolkarjev in 9 društev iz zamejstva ter drugod iz Italije, iz matične domovine in Avstrije. Najmlajši (od mladih pionirjev do mladih mladink) so startali iz Prečnika, v kategorijah od mladih mladincev do »lady« so startali iz Mavhinj, ostali pa iz Sešljana.

Proge so bile dolge 2.000, 4.500 oz. 7.100 m, skupni cilj pa je bil v Praprotnu. Tekmovalje je bilo precej naporno, vročina tudi precejšnja, vendar za vse enaka. Navdušenje je bilo veliko, organizatorji pa so bili deležni pohvale zaradi odlično izpeljanih prog. Največ uspeha je imel Maks Habenič iz društva Rosenbach, ki je dosegel absolutni najboljši čas. Žal je v večernih urah organizatorjem prekrizalo račune slabo vreme, zato so se odločili, da praznik nadaljujejo še včeraj.

LESTVICA EX TEMPORE
VRTEC: 1. Kristjan Legiša, 2. Sonja Rebul, 3. Carol Hrovatin; OSNOVNA ŠOLA (1. in 2. razred): 1. Kristjan Gruden, 2. Ivo Kerže, 3. Erik Iori; OSNOVNA ŠOLA (3., 4. in 5. razred): 1. Lorenzo Argliolas, 2. Dani Toscano, 3. Dejan Gruden. SREDNJA ŠOLA: 1. Robi Briščak, 2. Tati

Hrovatin, 3. Igor Kante.

LESTVICA ZA SKIROOLKE
MLADI PIONIRJI: 1. Legiša (Devin) 7'51"44, 2. Busan (Devin) 8'02"88, 3. Purič (Devin) 16'14"00.
STARE PIONIRKE: 1. Tedesco (Pettinelli) 9'10"91, 2. Purič (Devin) 11'40"32.

STARI PIONIRJI: 1. Zečević (Devin) 6'28"94, 2. Ubanija (Ihan) 6'51"61, 3. Šušteršič (Devin) 6'52"91, 4. Gudlin (Ihan) 6'59"25.

MLADE MLADINKE: 1. Gabrovec (Devin) 6'10"35, 2. Verč (Devin) 7'09"65.

MLADI MLADINCI: 1. Starbek (Ihan) 13'14"64, 2. Pernarčič (Devin)

13'16"88; 3. Kovič (Ihan) 13'45"26, 4. Hribar (Ihan) 13'50"00, 5. Pavovec (Ihan) 14'37"72, 6. Acerboni (Pettinelli) 14'47"86, 7. Iori (Devin) 14'51"55.

STARE MLADINKE: 1. Sardič (Mladina) 13'52"23.

LADY: Tognasolo (Pettinelli) 16'51"52.

STARI MLADINCI: 1. Povirk (Ihan) 19'09"45, 2. Lekan (Ihan) 20'40"44, 3. Lamberg (Rosenbach) 21'25"56, 4. Klanjšček (Ihan) 21'26"08, 5. Naril (L2) 21'29"56, 6. Tedesco (Pettinelli) 22'21"42, 7. Sosič (Devin) 22'28"92, 8. Iori (Devin) 24'59"15.

ČLANI: 1. Habenič (Rosenbach) 19'04"96, 2. Orešek (Ihan) 19'14"07, 3.

Legiša (Mladina) 19'17"74, 4. Fioret (Vittorio Veneto) 20'10"28, 5. Marian (Vittorio Veneto) 22'10"99, 6. Marchetto (Treviso) 23'03"29, 7. Milazzi (Rosenbach) 28'00"65.

AMATERJI: Budlin (Ihan) 21'33"16.

VETERANI: Tedesco (Pettinelli) 25'17"47; 2. Acerboni (Pettinelli) 25'52"63.

STARI VETERANI: 1. De Ebner (Sportfull) 25'33"99.

SKUPNA LESTVICA
SK Devin 93, SK Ihan 92, Sci club Pettinelli 49, Rosenbach 22, ŠD Mladina 18, Vittorio Veneto 13, Sportfull 10, »L2« 6, Previso 5.

(Katja Škrk)

Na mitingu v Trstu

Spodbudni rezultati borovk

Atletski klub Bor Infodata je v soboto in nedeljo priredil na Grezaru (o sobotnem tekmovalju smo že poročali) deželno atletsko tekmovalje v mnogoboju za ženske. Na sporedu sta bila sedmerboj za mladinke in članice in šesterboj za naraščajnice. Zaradi nepričakovane in neumestne odločitve atletske zveze, ki je istočasno organizirala tekmovalje v Pordenonu, je bil obisk v Trstu bolj skromen, zato pa so bile tekme zanimive in rezultati spodbudni. V sedmerboju za članice in mladinke je zmagala borovka Tiziana Natural. Mlada tekmovalka se je prvič udeležila sedmerboja, kljub temu pa je njen končni rezultat vsedržavne vrednosti.

V šesterboju za naraščajnice se je na prvo mesto uvrstila druga borovka, Veronika Gerdol. Gerdolova se je doslej trikrat udeležila tekmovaljev v šesterboju in vsakokrat izboljšala svoj odlični dosežek. REZULTATI:

SEDMERBOJ (mladinke, članice): 1. Natural (Bor Infodata) 4.195 točk (100 m ovire 16"; višina 1,48 m; kroglja (4 kg) 8,26 m; 200 m 27"5; daljina 5,19 m; kopje (600 gr) 20,04 m; 800 m 2'35").

ŠESTERBOJ (naraščajnice): 1. Gerdol (Bor Infodata): 3.541 točk (100 m ovire 16"5; kroglja (3 kg) 9,12 m; višina 1,48 m; daljina 4,68 m; kopje (40 gr) 29,96 m; 400 m 1'07"3).

Atletsko tekmovalje v Pordenonu

Lep uspeh borovk in adrievk

V soboto je bilo v Pordenonu deželno atletsko tekmovalje za kadetince, ki so se ga udeležile skoraj vse najboljše tekmovalke v deželi, uspešen nastop pa so opravile adrievke in borovke. Žal je močan nasprotni veter oviral predvsem teke in skok v daljino, tako da so rezultati iz teh dveh disciplin precej slabši od resničnih zmoglosti atletin.

V teku na 80 metrov z ovirami sta prvič v letošnji sezoni skupaj tekmovali borovka Tanja Kalc in Goričanka Elisa Andretti, ki sta najmočnejši v deželi in med prvimi v državi. Zmagala je Andretti, ki je v zadnjih desetih metrih za las prehitevala Kalcevo. Na zmagovalnem odru pa je poleg Tanje Kalc stala kot tretjevrščena njena klubska tovarišica Vera Kermec.

Naše atletinje pa so osvojile še dve prvi mesti. V metu kopja je zmagala adrievka Sandra Sumberaz z dobrim rezultatom, v teku na 80 m pa spet Tanja Kalc.

IZIDI

80 m: 1. Tanja Kalc (Bor) 11"; 80 m ovire: 2. Kalc 12"6; 3. Kermec 14"5; 5. Natural 15"1; 11. Pavletič (vse Bor) 22"7; daljina: 2. Pavletič 4,17 m; 4. Kermec 4,02 m; 8. Natural (vse Bor) 3,83 m; kopje: 1. Sumberaz (Adria) 30,50 m. (A. B.)

Na dirki v Dolu pri Ljubljani

Kolesarji Adrie v ospredju

Kolesarji lonjerske Adrie so v nedeljo spet poželi zmago, tokrat v Dolu pri Ljubljani, kjer so v kategoriji članov C prevladovali, kar dokazuje tudi končna lestvica. Na 96 km dolgi krožni trasi je z zelo visoko povprečno hitrostjo, kar 44,280 km na uro zmagal po dolgem begu Janez Zakotnik, medtem ko je drugouvrščeni Doljak imel 20 sekund zaostanka, Rupar pa kar 5 minut.

Konkurenca je bila izredno ostra, saj so poleg tekmovalcev iz vse Jugoslavije in pa iz Trsta dirkali še Avstrijci. Barve Adrie, ki je v vseh kategorijah zasedla ex aequo drugo mesto s kranjsko Savo in za ljubljansko Astro, so branili Zakotnik, Doljak, Čok, Leniša, Kunaver, Vogrinčič, Horvat, Erjavec in Komac pod vestnim vodstvom Milana Čoka.

KONČNA LESTVICA:
1. Janez Zakotnik (Adria), ki je 96 km dolgo progo prevozil v 2.10'5" s povprečno hitrostjo 44,280 km na

uro, 2. Doljak (Adria) po 20", 3. Čok (Adria) 4'52"; 4. Ursič (Soča Kobarid) isti čas; 5. Leskovšek (Hrastnik) 4'58"; 6. Kušar (Dol) 5'32"; 8. Kunaver (Adria), 14. Horvat (Adria), 15. Erjavec (Adria).

EKIPNA LESTVICA:

1. Astra (Ljubljana) 62 točk; 2. Sava Kranj in Adria Trst 31; 4. Rog Ljubljana 26; 5. Novo mesto 21.

(R. PEČAR)

obvestilo

Košarkarji letnika 1969

ŠZ Bor, ŠD Breg, ŠD Kontovel, ŠD Polet in ŠD Sokol sklicujejo vse košarkarje letnika 1969, da pridejo s športno opremo danes, 17. julija, ob 17. uri v Borov športni center. Prisotnost obvezna.

Z zadnjim srečanjem med Poletom in Krasom A

Sklenjeno zamejsko balinarsko prvenstvo

Polet — Kras A
(11:6, 11:1)

2:0

V zadnjem srečanju četrtega zamejskega balinarskega prvenstva je v petek Polet premagal Kras A in tako dohitel Gradino na vrhu lestvice, a se je kljub temu moral zadovoljiti z drugim mestom, ker je v dveh medsebojnih srečanjih doživel en poraz, v Doberdobi pa je remiziral. Kraševci so se uspešno upirali poletovcem le v prvem srečanju, ko je bilo še v dvomu drugo mesto na lestvici, kljub temu pa niso osvojili več kot 6 točk. Drugo srečanje pa ni povzročilo domačinom nobenih težav.

Končna lestvica je tako naslednja: 1. Gradina 21 točk; 2. Polet 21; 3. Kras A 18; 4. Soko! 12; 5. Kras B 11; 6. Zarja 11; 7. Kraški dom 10; 8. Gaja 8 točk. (Z. S.)

(Na sliki: udeleženci srečanja med Krasom in Gajo).

govin s spominki in predvsem romarskimi palicami, ki so obvezen nakup za vsakega popotnika.

Če si zaželimo nekoliko miru pred množico romarjev in turistov, potem bomo korak obrnili proti univerzi. Medicinska fakulteta je med najbolj znanimi v Španiji.

Če v tej smeri nadaljujemo pot, bomo naleteli na cerkvico Santa Maria del Sar, ki ni omenjena v turističnih vodičih. Od zunaj tudi ni nič kaj vabljiva, kljub temu pa velja stopiti v notranjost: stebri, ki nosijo streho so namreč izbočeni, vsaki visi po svoje, celotni pogled na notranjost pa še najbolj spominja na narezano melono, ki se bo zdaj zdaj odprla.

KOMPROMIS PO GALJEŠKO

Ko so bile v nedeljo, 6. junija pri nas trojne upravne volitve, so v Galiciji široko razpravljali o sedežu deželne vlade. Seveda se na španskem robu nikakor niso mogli ponašati s tolišnim številom strank in politični spori so bili prav tako vroči.

Krajevni listi so bili polni poročil o sklepu deželne sveta, ki je dan prej odobril predlog o izbiri Santiaga de Compostela za sedež galješke deželne vlade, sveta in predsedstva. Razprave so trajale več mesecev, dokler se štiri politične skupine galješkega parlamenta Alianca Popular, socialisti, sredinska stranka UCD in mešana skupina niso domenile za kompromis. Kandidaturo sta predstavila tudi Vigo in La Coruña, vendar brez zadostne večine. Celotno stran samih je prišlo do deljenih mnenj. Toda določen je bil Santiago, ki je na sredi poti med Vigom in La Coruño.

Z izbiro prestolnice je bil narejen pomemben ko-

rak na poti dokončnega izvajanja avtonomije. Posebna komisija je v naslednjih dneh brez ovir izglasovala še ostale člene zakonskega osnutka, ki ga je potrdil galješki parlament in odobrila madridska vlada. Avtonomija ni bila več le na papirju.

Toda s tem polemik še ni bilo konec. Osrednji kamen spotike so bile razlastitve. V načrtu je namreč nadaljevanje avtoceste, ki zaenkrat povezuje Vigo s Pontevedro in ki naj bi se mimo Santiaga nadaljevala do La Coruñe. Socialisti so bili odločno proti avtocesti, medtem ko so za novo infrastrukturo pristiskali Alianca Popular in sredinci. Po italijanskem vzgledu so socialisti zagrozili, da se bodo poslužili referendumov v primeru, da bi galješki parlament odobril načrt o gradnji in razlastitvah. Po zidovih mest in vasi vzdolž stare, ozke državne ceste so se pojavili napisi: nočemo avtoceste, pašniki in vinogradi naj ostanejo nedotaknjeni.

OROPANI DOMAČI IN TUJI TURISTI

Povsod po svetu, kjer prirejajo večje športne, pa tudi drugačne manifestacije, ne manjka polemik. Temu ustaljenemu pravilu se tudi Španija ni mogla izogniti. Polemika je dosegla višek v časopisnih komentarjih z nič kaj laskavimi pripombami na račun organizacije Mundiala.

Prvi del polemik se je nanašal na neresnost in podkupljivost organizacijskega odbora, zaradi česar se je Španija — tako je trdil najslavitejši španski športni komentator Garcia — predstavila svetu kot nerazvita država tretjega sveta. Zamudili smo enkratno priložnost, se zamerili tujim dopisnikom, oropali domače in tuje turiste.

(30.)

Pričela so se romanja, svetnik pa se je španceem še bolj priljubil, ko se je — kot trdi legenda — prikazal krščanskim vojakom, ki so se borili proti arabskim zavojevalcem.

Srednjeveška romanja so pripomogla k arhitektonskemu razvoju mesta, ki premore najrazličnejše sloge od romanskega in baroka do rokoka.

Obisk običajno pričnemo v Paseu de Herredura, kjer je parkirišče za avtobuse in avtomobile. Od tu je z vrha moč videti vseh 114 zvonikov, ki se visoko dvigajo nad strehami. Le nekaj sto korakov in že smo na trgu pred katedralo, ki ga na nasprotni strani zapira Palacio de Gelmirez, kjer ima sedež deželna galješka vlada, na levi Hospital Real, ki je preurejen v luksuzen Hostal de los Reyes Catolicos, in na desni Palacio de Rajoy. Tudi tu je razlika v slogih na dlani.

Katedrala sama bi zahtevala dolg opis, toda najvažnejši je svetnikov grob in ogromni srebrni batafukadila (kadilnica), iz katerega prihajajo gosti oblaki kadila. V notranjosti je na desetine kapel, v podzemlju pa cerkveni zaklad.

Tik ob katedrali se odpirajo ozke ulice, polne tr-

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000
lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zaseb-
nike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za orga-
nizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000
din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361

ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st.,
viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi
2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi
550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA
18%. Osmrtnice, zahvale in sožoljo po formatu.
Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naro-
čajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul.
Montecchi 6 - tel. 775-275, tlx 460270 EST I, iz
vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

17. julija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Več nesreč po cestah, hribih in na morju

»Neprevidna« počitniška mrzlica

RIM — Tudi v Italiji dosega turistična sezona svoj višek: vedno več je namreč oseb, ki se odpravljajo na dopust v hribe ali na morje. Italijanski turistični kraji se polagoma polnijo: za letošnapovedujejo, da se bodo predvsem Nemci najraje odločili za oddih ob italijanskih plažah. Izgleda namreč, da bo letos Italija izpodrinila Avstrijo na vrhu lestvice držav, kamor se Nemci odpravljajo v največjem številu. Na tak naval se seveda italijanska letovišarska središča tudi primerno pripravljajo: prav v teh dneh so na primer dogradili nov vodovod, ki povezuje Gran Sasso z morjem in ki bo lahko zadostil potrebam 200.000 oseb.

Zaradi velikega števila oseb, ki so v nedeljo odhajale na počitnice, a tudi zaradi mnogih nedeljskih izletnikov, je prišlo na glavnih prometnih žilah do večjih zastojev. Iz Lacija poročajo o zelo gostem prometu vse do 23. ure. Prišlo je tudi do nekaterih hujših prometnih nesreč: tri osebe so izgubile življenje v avtomobilski nesreči pri Perugii, dve v bližini kraja Angri (blizu Salerno), drugi štirje motociklisti pa v treh nesrečah v Liguriji. Tudi tokrat so bili torej izrečeni v prazno

vsi pozivi k previdnosti.

Na žalost pa ima nedeljska črna kronika še dolg spisek žrtev: nevarnosti se namreč ne skrivajo le na cestah, ampak tudi ob morju in po hribih. Dve osebi sta utonili v bližini Raguse, ena pa v kraju Fregene. Vsi trije so skočili v morje kmalu zatem, ko so jedli.

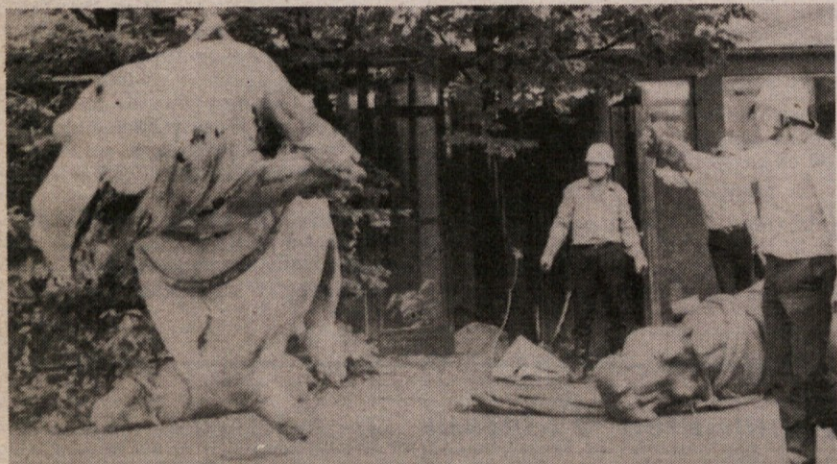
Tudi v hribih marsikdo ne posluša nasvetov, naj se ne podaja na izpostavljene točke (grebene, z žicami zavarovane poti), ko se približuje ali ko se že razbesni nevihta. Ko bi se držali tega pravila, bi strela prav gotovo ne ubila Armanda Balda iz Trenta, ki je plezaril po steni gore Carè Alto v skupini Adamella, in treh alpinistov iz Vicenze: Giuseppeja Zaga, Angela Cancerina in komaj 14-letnega Cesareja Cevata, ki so se po zavarovani plezalni poti vzpenjali na Punto Penio na Marmoladi. Kljub temu, da so skušali najti primerno zavetišče, jih je strela zadela, ker so jo pritegnile kovinske žice. Naj omenimo, da se je ob istem času podajala na vrh tudi skupina izletnikov SPDT (preudarnejši so se že prej vrnili h koči), k sreči pa je vsem uspelo priti do zavetišča na vrhu.

Avtomobilske kolone

Ob koncu tedna je italijanske ceste preplavila pločevinasta kača, ki se je vila predvsem proti letovišarskim krajem v iskanju osvežitve pred soparo in vročino. Številni turisti so prišli tudi iz tujine (Telefoto AP)

Nezgoda v zoološkem vrtu

V nedeljo zjutraj so našli mrtve v zoološkem vrtu v Karlsruheju (ZRN) tri povodne konje. Poginili so zaradi vroče vode, ki je pritekla v njihov bazen. Kaže, da je vročo vodo po nesrečnem naključju odprl slon. (AP)

Posrečilo se mu je sedeti v zaporu

PALERMO — Sopara prejšnjih dni jo je najbrž pošteno zagodla 40-letnemu trgovcu Giuseppe Prestigiacomu.

Prestigiacomo se je namreč prikazal v zaporu Ucciardone z 90 milijoni v žepu in zatrjeval, da je zadušil neko žensko. Preiskava je pokazala, da ženska, ki jo je Prestigiacomo navedel, sploh ni med »izginulimi«, zato pa so trgovca zaprli, ker je med drugim obtožil karabinjerje, da so ga pretepali.

Kljub temu, da ni zakrivil zločina, bo Prestigiacomo vendarle sedel v zaporu, ker so ga preiskovalci zaprli zaradi obrekovanja. Čaka pa ga tudi zdravniški pregled...

»Marsovec« razbijal kipe

RIM — V žepu je imel listič, na katerem je bilo zapisano: »Sem marsovec«. In tako se je 40-letni Poljak Jerd Gumienjale odpravil v Vilo Borghese in se lotil kipov, ki jo krasi-jo. S tem naj bi pritegnil pozornost na položaj na Poljskem.

S kladivom je popolnoma uničil deset kipov, petnajstim je odsekal glave, sedeminštiridesetim pa je razbil nosove, ki jih je skrbno shranil v plastično vrečko.

Ko so ga karabinjerji »ustavili«, je začel govoriti nerazumljive stavke. To pa Poljaka, ki že tri leta živi v Rimu potepuško življenje, ni rešilo zapora Regina Coeli.

V nedeljo se je zaključil tradicionalni festival v Spoletu XXVII. festival dveh svetov v številkah

SPOLETO — Z izvedbo Verdijevega Rekviema pod vodstvom mladega dirigenta Donata Renzettija se je v nedeljo zvečer slovesno zaključil 27. festival dveh svetov, po katerem je umbrjsko mesto Spoleto znano da leč naokrog, tako rekoč po vsem svetu. Prireditelji se je začela 28. junija, kar pomeni, da je trajala kar 18 dni, zdaj pa se vrstijo obračuni, ki so na splošno ugodni.

Po mnenju kritikov se letošnji spoletski festival res ni mogel ponášati s kako posebno ali celo revolucionarno umetniško novostjo, toda odlikoval se je po visoki kakovosti predstavljanih del. Poudarba pa je bila vsekar zelo bogata. Predstavili so 57 različnih produkcij, se pravi oper, baletov, dram, koncertov, filmskih prikazov, likovnih in kiparskih razstav. Vseh predstav je bilo 145, izvrstile pa so se v 14 različnih prostorih.

Po prvih obračunih naj bi celoten strošek znašal okrog 4,2 milijarde lir in računajo, da ga bodo lahko krili s podporami javnih ustanov, s prodajo vstopnic ter s prispevki številnih organizacij in podjetij. K izvedbi festivala so finančno pripomogli ministrstvo za turizem in prireditve, ministrstvo za kulturne in ambientalne dobrine, občina Spoleto, dežela Umbrija, Festivalov sklad in številna podjetja, med katerimi italijanska državna radiotelevizija RAI, Alfa Romeo, Alitalia, Banca nazionale del lavoro, Elf italiana, Peugeot-Talbot in druga.

Računajo, da se je predstav udeležilo kakih 150 tisoč ljudi, od katerih pa je plačalo vstopnino le 86 tisoč, kar bi znašalo okrog 700 milijonov lir.

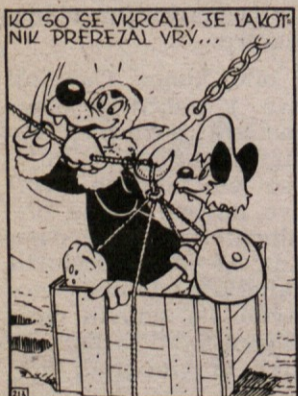
Strošek za realizacijo festivala je seveda sorazmerno s številom ljudi, ki je na njem nastopilo ali na kak način sodelovalo. Obračun pravi, da se je na njem izvršilo 7 dirigentov, 114 godcev, 53 opernih pevcev, 136 članov opernega zbora, 3 zborovodje, 160 plesalcev, 11 režiserjev, 43 igralcev, 9 scenografov in še cela vrsta krojačev, frizerjev, električarjev itd.

S polno paro je delal tudi tiskovni urad; računa jo, da je vsega skupaj objavil okrog 32 tisoč strani najrazličnejših tekstov, od vabil in sporedov do poročil.

MIKI MUSTER: Trije hribolazci

(29.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

V Palermu primanjkuje trug

PALERMO — Samo poseg nekega zasebnika, ki je daroval majhno trugo, je omogočil pokop dojenčka Salvatoreja Brigantija, ki je umrl v soboto. Malčka so »shranili« v mrtvašnici bolnišnice prav zaradi pomanjkanja trug.

Salvatoreja, ki je umrl zaradi predčasnega rojstva, niso mogli pokopati, ker je bila občinska uprava, ki mora poskrbeti za truge za reveže, brez ustreznega »materiala«. Podjetje namreč, ki Občini dobavlja truge, je prekinilo z dobavo, ker mu občinski možje že dve leti niso izplačali dolga 35 milijonov.

Usmrtili direktorja znane trgovine

MOSKVA — Proti koncu prejšnjega tedna so v SZ ustrelili direktorja najbolj znane moskovske trgovine z jestvinami, Jurij Sokolov je bil obtožen prilaščevanja »izredno visokih vsot denarja in sleparije proti državi«.

Kljub temu da je bil oseben prijatelj hčerke Brežnjeva Galine in mnogih visokih funkcionarjev, mu kazni ni ušla. Opazovalci menijo, da je ta ustrelitev tudi med posledicami ukrepov za moralizacijo življenja, ki jih je uvedel pokojni Andropov.

Čakali 30 let na dediščino

PALERMO — Nečaki barona Stefana Chiarellija La Lomie bodo lahko 28 let po smrti strica prišli do posesti njegove dediščine. Ta pa znaša kar 20 milijard lir.

Baron, ki je umrl leta 1956, je v svoji oporoki določil, naj gre celotna dediščina neki dobrodelni ustanovi, ki jo je sam ustanovil. Takrat pa so se oglasili na eni strani nečaki, na drugi pa dedke, ki je zatrjevala, da je baronova nezakonska hči. Vsi so hoteli dediščino zase, zaradi česar je šla vsa zadeva na sodišče. Na koncu so zmagali nečaki, ki bodo sedaj po 30 letih lahko razpolagali z denarjem.

Nesrečen konec mladega tatu

DUNAJ — Poskus, da bi »pogledal« v blagajno, se je za nesrečnega avstrijskega tatu tragično končal.

V blagajni ni bilo za 33-letnega Paula Dietricha pričakovanega plena, bil je eksploziv. Mladi mož je namreč pri svojem poslu, da bi omehčal zelo lezno blagajno, rabil take aparature, da je blagajna eksplodirala in pri tem smrtno poškodovala tudi njenega »skrunilca«.